

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akkaba

Belediye - bürhan - ödenmezse,
Etilbank - İstanbulun elektrikli,
Resecl - Gazeteler -

Kaptımbaga - 1416 devri eğlenceleri de
tam zamanında başladı.

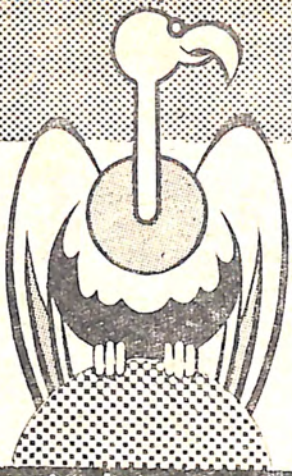
**tasarruflarınızın hedefi
Ziraat Bankası
olacaktır.**

Çünkü

**Ziraat Bankasında
açtıracacağınız tasarruf hesabı
size huzur verecek
istikbalinizi sağlayacaktır.**

T. C. ZİRAAT BANKASI

A. Ayhan

İstanbul'u al, gülzar yap!

V AZIMIN başlığı bu mısradır: Altı yüz altmış yıl önce söylenmiş bir mısra!...

Osmanlı padişahlarının çoğu gibi, Sultan Osman da şairmiş. Bugünün duru türkçesiyle söylenmiş şu dört-lüğü, edebiyat tarihlerimizde onun imzasıyla okuruz:

Osman! Ertuğrul oğlusun,
Oğuz Karahan neslisin,
Hakkın bir kemter kulusun,
İstanbul'u al, gülzar yap!

Onun bu dileği, kendisinden son-ra tahta çıkacaklara bir vasiyetti. Fatih, Osmanlı Devletinin kuruluşundan 154 yıl sonra, İstanbul'u al-mış, büyük ceddinin dileğini yerine getirmişti. Ama, Sultan Osman'ın ikinci dileğini yerine getirmeğe, Fa-tihten sonra geçen besyüz dokuz yıl bile yetmedi: İstanbul'u «gülzar» yapamadık!

Biz, haksız övüntülerle kendi ken-dimize yalan söylemekten vazgeç-meliyiz: Kılıcı, bir çağ açıp bir çağ kapayan Fatih'in çocukları olama-dık! Benim gezdiğim, gördüğüm, imrendiğim yabancı memleketler içinde İstanbul kadar güzelli ve İs-tanbul kadar çirkini yoktur.

İki çeşme ile üç camii çıkarınız, güzelliklerin hepsi Tanrındır, çir-kinliklerin hepsi bizim!

İstanbul, bugünkü belediye geliri, bugünkü vilâyet bütçesi, bugünkü devlet yardımıyla kalkınmaz. Ama asıl korkuncu, bugünkü anlayışsız kafa ile, bugünkü ürkek tutumla kalkınmıyacaktır da!

Bütün dikkatini, koallasyon denge-sini aksatmamaya vermiş İsmet Pa-sa'nın muhterem yaşından daha fazlası beklenir mi?.. Benim merha-metli insafım bu soruya evet diye-mez!

Ama İstanbul'u, kendi lâgım sula-rı içinde, kendi çöp yığınları altın-da boğulmaktan kurtarmak, hızla silkindirip ayağa kaldırmak, kolay olmasa bile güç de değildir.

Size, keselerimizin hissetmeyeceği bir kaç gelir kaynağı sayayım mı?...

Evlerimizdeki boyunları beşbirlik-li okuyup yazması yok, Cidel! hiz-metçileri bile saran «Spor-Toto» ilk akla gelendir: Bir kolon iki li-ra değil mi?.. E, insaf edin, iki li-ra olacağına iki buçuk lira olsa ve bu yarım lira ek İstanbul'un kal-kınmasına verilse, mâsum kumar-bazlarımız mı batar, allelerimiz mi yıkılır, zenginlerimiz mi iflâs eder? Hiç bir şey olmaz... Ama, yanılmı-yorsam, ucuz servet meraklısı kese-lerden çıkacak bu elliler kuruş, İs-tanbul'a yılda yirmi milyon lira ka-zandırır. Eğer başlangıçta yapsay-

dık, on iki yıldır kemikleri çürüten operamız şimdi bitmişti!

Türkiye'de kaç radyo var?.. Sanı-rım, kaçak dışı bir milyonun üstün-de... Yıllık on lira vergi, yirmi o-lursa evler yıkılmaz, ocaklar sön-mez, meyhaneler kapanmaz... Ama, bu küçücük başlıkla İstanbul en az on milyon lira kazanır. Bu gelir karşılığı bir borçlanma ile sömürge çarşılarına dönen büyük meydanla-rımızın güzelleştirilmesine başlana-maz mı?..

Her yerde, her türlü kumar oyna-nıyor: Poker de, bakara da, Kolon da, Bezik de... Gizliliğin tek zararı var: Devletin faydalanamaması!

Hem Turizm Bankası, hem Tu-rizm Bakanlığı kurulduktan sonra, İstanbul, bu cömert kaynağa avuç açacağına, bir kaba sofı tersliğiyle hâlâ yumruk sıkamaz!

Yapılmıyacak şey yoktur: Yazın, büyük kayak yarışları, yüzme yarış-ları, ünlü takımlar arasında maçlar, güreş karşılaşmaları, hattâ güzellik müsabakaları....

Hele Dolmabahçe Sarayında, zen-gin Ermeni Türklerini, Rum Türk-lerini, Yahudi Türklerini de davet-illeri arasında toplayacak bir İs-tanbul balosu, sayın Devlet ve Hükû-met Başkanlarının da himayelerin-de olursa, İstanbul'un mahzun yü-zünü az mı güldürür?..

İstanbul için bütün yurdu yardı-ma çağırmalıyız. Şüphe yok, her ili-miz Türk vatanının eşit bir parça-sıdır. Ama İstanbul, bütün illerimi-zin ortak vatani değil mi? Karade-nizli, zayıf kızını İstanbul hastaha-

nesine gönderir. Doğulu, yetişkin oğlunu İstanbul Üniversitesine yaz-dırır. Güneyli yılın altı ayını İs-tanbul yazlıklarında geçirir. Hovarda Anadolu zengini İstanbul'da sefa sürer. Yoksul köy delikanlısı İs-tanbul'da ekmek arar!

Havagazımızın soluğu bu kalaba-lık yüzünden yetersiz. Terkos mus-luklarımız bunca insanın susuzluğu-na yetmiyor. Trolleybüslerimiz, dol-muşlarımız, yaya kaldırımlarımız bunun için tıklım tıklım. Sinema bi-letlerini, maç biletlerini karaborsa-ya düşüren bu vatandaş akınıdır.

Eğer havagazı tesislerini yenile-mek zorunda isek, eğer Terkos şe-bekesini genişletmek zorunda isek, eğer yeni taşıtlar almak, yeni cad-deler, yeni meydanlar açmak zorun-da isek, eğer yeni sinemaların, yeni stadyomların, yeni okulların, yeni hastahanelerin temellerini atmak zo-runda isek, trenlerin, gemilerin, o-tomobillerin, bütün yurt içinden ta-şıdığı bu yeni hemşehrilerimiz için-dir.

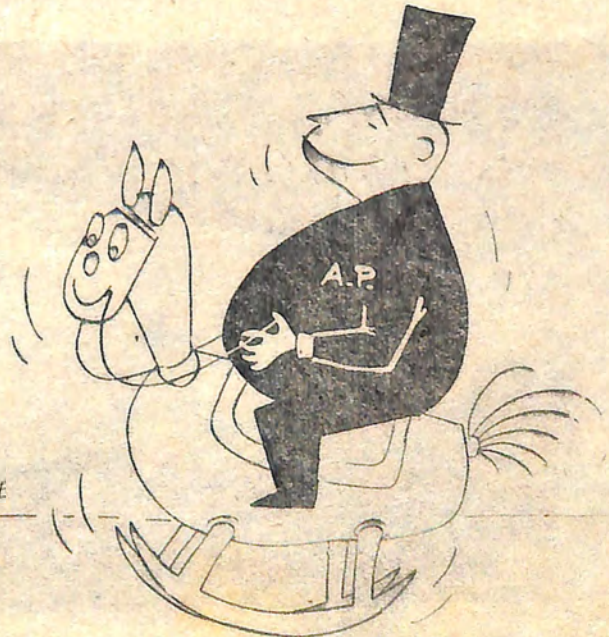
Başkent'in bile gözü ve gönü İs-tanbul'da oldukça, onu, altmış a-şan illerimizden biri sayamayız.... Her vilâyet, İçişleri Bakanlığının ha-zırlıyacağı bir kanunla, kendi büt-çesinden İstanbul'a yardım etmeli-dir.

Anladık: Birimiz, hepimiz için... Ama hepimiz de birimiz için değil mi?..

Sultan Osman 663 yıl önce: «İs-tanbul'u al, gülzar yap» demiş... «İs-tanbul'u al, çöplük yap» dememiş!

Yusuf Ziya ORTAÇ

A. P. ihraç ettiği müfritleri geri aldı. (Gazeteler)

Bir ileri, bir geri!...

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :

Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Rifat Ilgaz, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Semira-mis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinç-çağ, Bülent Şeren, Meh-met Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

#

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :

Ercan Matbaası

Kapak baskısı :

Şaka Matbaası

#

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yaban-cı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi ist-enen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :

Dıvanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.

Telefon : 22 18 11

İLAN FIATI :

Kapak içi, santimi 20 li-ra, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 2 — Sayı : 39

26 Nisan 1962

YIL : 40

#

Bu gazete Basın ahlak Yasasına uymayı taah-hüt etmiştir.

SABAH yataktan kalktım. Yüzümü yıkamak için lâvabonun önünde avucumu açmış, cimri musluktan su dileniyorum. Uzun müddet beklediğim halde ellerim bir türlü ıslanmadı. Öfkemden boruyu yumruklamağa başladım. Az sonra karım kapıdan görünüverdi. Meğer aralıktan beni seyredermiş. Telâşlı telâşlı:

— Bugünkü gazeteleri okudun mu?.. dedi.

Ben zaten sinirlenmişim. Bağırarak adam arıyorum:

— Gazeteleri de!.. Seni de!..

Diye bir başladım. Neyle bitirdiğimi hatırlamıyorum.. Baktım kadıncağızda bir ürkeklik, bir korkaklık... Doğrusunu isterseniz onlara pek yüz vermeye gelmiyor. Böyle her fırsatta paylamak gerek... Yalnız şuna şaşırdım: Biz üç senedir evliyiz. Bu benim ilk çıkışmam değil. Peki nasıl oluyor da bir dalgı gibi kaban öfkemin önünde karım her zamanki gibi kayalaşmıyordu?..

Biraz sonra gömleğimi giyiyordum. Kapıdan başını uzattı. Olukça ürkek ve yavaş:

— Kocacığım, bir şey soracağım.. Ama doğru cevap ver: Seni hiç köpek ısırdı mı? dedi.

Artık bende bağırarak hal kalmamıştı. Ama yine aynı sertlikle homurdandım:

— Ne köpeği?..

Önüme sabah gazetesini koydu. Gösterdiği yeri okuyorum: «Birkaç giündenberi bilmem kaç kişiyi ısıran bir kuduz köpek» ten bahsediyor..

Karım yalvaran bir sesle:

— Yoksa köpek seni de mi ısırdı?.. dedi. Yalvarım öyle birşey oluyorsa hemen git, teslim ol! Bak, bu sabah da bağırdın çağırdın.. Allah korusun, belki bu bir kuduz başlangıcıdır..

Benden öyle korkuyordu ki, kımıldasam kaçacaktı.. Yeminler ettim, para etmedi. Sabrım tükenmişti. Zaten musluğa da kızmıştım:

Kuduz

Sümer Sümer

— Yahu kuduz değilim ben.. Kuduz değilim!.. diye bağırdım. Keşke bağırmasaydım.

— Yetişin! Kocam kudurduuu!.. diye sokak kapısına bir koşuşu var, görmeyin.

Hemen yakaladım. Nasıl yakalamayım ki? Bütün mahalleye rezil olacağım. Artık onu inandırmak için yalvarıyorum. Neden sonra aklıma geldi. Üstümdekileri çıkarıp âdem baba kılığına döndüm de, karım vücudumda bir ısırığa rastlamınca bana inandı.

Kuduran köpeğin korkusu evde huzur bırakmamıştı. Sonradan anladık: Meğer korkan yalnız biz değildik.. Haberi okuyan okumayana söylemiş, halk dehşete kapılmıştı. Her yerde bu konuşuluyor. Ben bile artık çarşıda pazarda rahat dolaşamıyorum. Sanki kuduz köpek hemen karşıma çıkıp beni: «hart!..» diye ısıracak... Yakalandığımı bir duysam, bayram yapacağım.

Köpeğin ısırdığı insan sayısı belediyece kâfi görülmüş olacak ki, bu iş için İstanbul'un her yerinde kuduzu aramak üzere birkaç memur görevlendirilmiş. Hayvan da durumu sezmiş gibi hep memur olma yan yerdeki insanları ısırtıyor..

Bir gün kafam kuduz konularıyla dolu, ayakta kâbus görüyordum. Bir de baktım, kalabalık cadde bir anda karışiverdi. Herkes:

— Kuduz köpek!.. Kaçın!.. Kuduz köpek!..

Diye bağışıp sağa sola koşuşuyor. Hemen kendimi bir apartmanın açık kapısından içeri attım. Boşalveren meydana merakla seyre diyorum: Herkes kaçmıştı... İlerde, yolun ortasında, kaçamayan bir tek canlı kalmıştı: Uzun tüylü, sarkık kulaklı, siyah, irice bir köpek. Canavar hayvan korkunç bakışlarını oturduğu yerden etrafa salıyordu. Hemen telefonlar ve iki saat gibi çok kısa bir zamanda itlâf ekipleri harekete geçti. Az sonra köpeğin etrafını çevirdiler.. Herkes durumu, benim gibi gizlendikleri köşelerden kapı aralıklarından seyreliyordu. Sonra silâhlanmış memurların arkasına cesaretle birikmeğe başladılar. En arkaya da ben geçtim.

Kuduz köpek ağzını ve gözlerini açmış etrafa dehşetle bakıyordu. Yerinden kalktığı yoktu ama ansızın saldıracak bir hali vardı. Kalabalık arasında kuduzdan anlıyan birkaç kişi, kuduran bütün hayvanların tıpatıp böyle olduğunu, misallerle, bilgiç bilgiç söylediler. Bütün gözler köpeğe çevrilmişti. Kimisi:

— Hoşt!.. Hoşt!..

Diye bağırdı. Bazıları:

— Gel kuçu kuçu.. gel, gel!.. dedi.

Bir kaç kişi de taş attı ama hiç biri hayvanı yerinden kaldıramadı.

Görevli memurlar silâh elde hazır bekliyorlar. Başarılı bir atış yapmak için kuzudu önce ayağa kaldırmak gerek. Köpek de işi an-

lamış gibi olduğu yere mihlanmış, bir türlü kalkmıyor!

Biraz sonra memurlar kovboyar gibi nişan alarak atışa başladılar. Kurşunlar vınlıya vınlıya geçti. Ama hepsi karavana. Bir türlü isabet olmadı. Hayvanı ayağa kaldırmadan vuramayacaklardı.

Bekleşenlerin sabrının tükendiği bir anda ortalık karışiverdi. Seyircilerden biri boş meydana fırlayarak:

— Ben onu şimdi ayağa kaldırırım!.. diye bağırdı.

Hemen ateşi kestiler. Hepimizin soluğu durmuştu. Adam, yalpalya yalpalya köpeğe yaklaşıyordu. Memurlar:

— Beyefendi, vazgeç!.. Geri dön!..

Diye bağırdılar. Beş altı kişi:

— Isıracak!.. Köpek parçalıyacak onu!.. dediler.

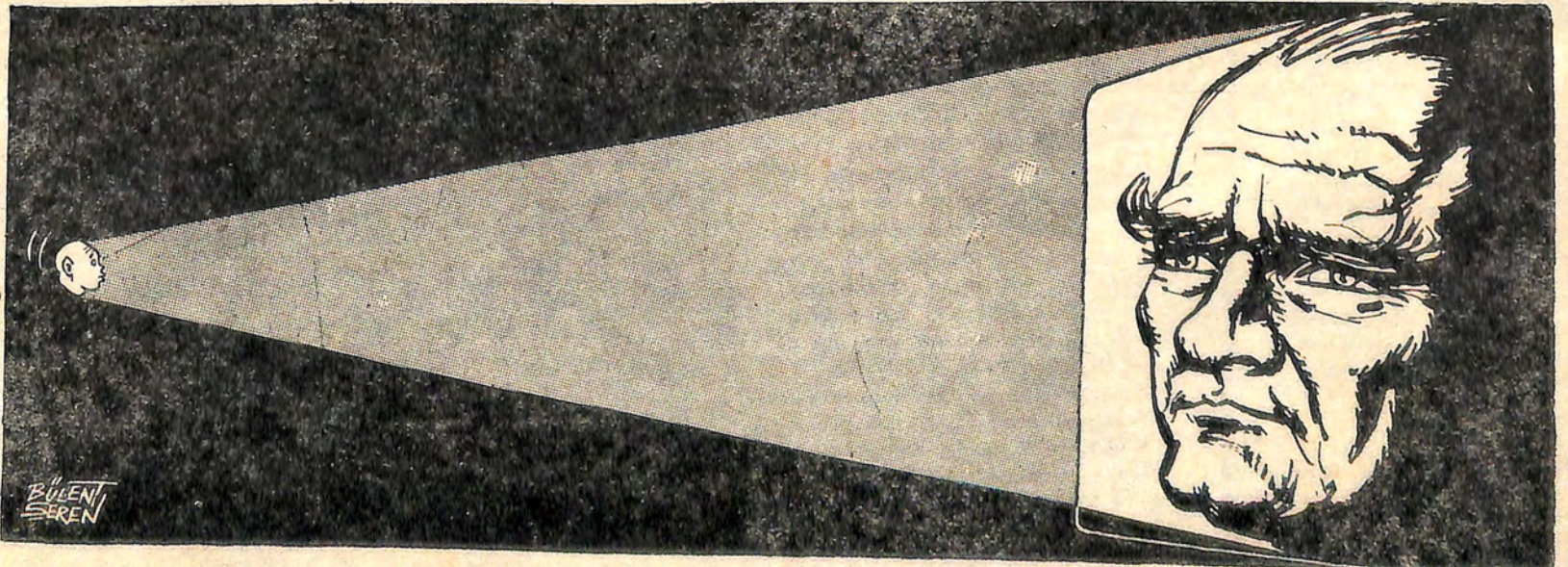
Ama artık önüne geçilemezdi. Adam köpeğin yanına kadar hızla geldi. Ve elini uzatarak onu yakaladı. İşte o zaman, yüzlerce, belki de binlerce kişinin hayretten donan bakışları karşısında korkunç, akıllara sığmaz ısırma olayı meydana geliverdi..

Böyle bir ısırmayı kimse beklemiyordu! Daha doğrusu bir ısırış beklendi, beklendi ama, hiç kimse adamın köpeğin ısıracığını aklına getirmemişti!

Evet, köpek adamı değil, adam köpeği ısırdı. Kendilerine gelen beş altı memur hemen koşup adamı kısıkrak yakaladılar. O zaman köpeğin ayaklarının ezik olduğunu hayretle farkettiler..

Gazetelerin çoğu yazdı: İki gün sonra doktorların verdiği raporda, yakalanan adamın, belediye'nin ihmali karşısında öfkeden kudurduğu, köpeğinse sadece ayakları üstünden tekerlek geçmiş bir sakat olduğu anlaşıldı..

Atatürk filmini Yul Brynner çevirecek. (Gazeteler)

Yul Brynner — İşte şimdi beyazperdenin ölmez adamı oldum!

BÜLENT
EREN

Tedbir faslı!...

Ha gayret

Sirkeci gümrüğünde bunca yıllık hamallar toplanmış, bir ağızdan «Bismillâh» çekerek, çelik yığını koca bir makineyi kaldırıma çalışıyorlardı. Yarım saattir, yüzler mosmor, boyun damarları şişmiş, kan ter içindeydiler... Ama, olduğu yere tarih öncesi bir dev iskeleti gibi çökmüş makine, yerinden kalkmıyordu.

Onların bu başarısızlığını gülümseyerek seyreden, ellisini oğuktan aşmış, daracık omuzlu, incecik bilekli, çelimsiz bir ihtiyar:

— Hele bir yol verin, diye yürüdü, bir de ben deneyim!

İri yapılı gümrük hamalları, yorgunluklarını dağıtan kof kahkahalarla güldüler:

— Ule sen mi kaldıracaksın bunu cırt pehlivan?..

Ama cırt pehlivan, o kupkuru elleriyle dev makineyi tuttuğu gibi, yerinden kaldırmaz mı!

Gümrük hamallarının ağızları birer karış açık kalmıştı. İçlerinden en kalıplısı yürüdü:

— Ver elini öpeyim buba... Gusurumuzu af it!

Arkadan biri daha, biri daha, hepsi sıra ile ihtiyarın elini öptüler.

Saygı töreni bitince, ilk el öpen sordu:

— Nerelisin buba?.. Siirtli mi?..

— Yok...

— Urfalı mı?..

— Yok...

— Vanlı mı?..

— Yok...

— Ya nirelisin?.. Başka yer galımadı ki?..

Dört beş delikanlının kımıldatamadığı makineyi tek başına yerinden kaldıran ihtiyar, gurur ile göğsünü gererek:

— Mehmet Can'ın kaldırıldığı ilçedenim oğul, dedi. Kadirli'liyim, Kadirli'li!..

Gelir...

Kış gider, bahar gelir... Bahar gider, yaz gelir,
Çıkar sivrisinekler, yine ince saz gelir!

Politika dünyası bir panayır çadırı:
Bir hokkabaz gider, bir başka hokkabaz gelir!

İster Mekke'ye gönder, ister Amerika'ya,
Sakallı giden yobaz, sakalsız yobaz gelir!

Bekârlığın tadına doymuyor Kasım Gülek:
Her gece sofrasına, şeftali, kiraz gelir!

Kırk göbek sayamazsan eğer Nihâl Atsız'a,
Aklına ya kürt gelir, ya çerkes, ya lâz gelir!

Beş kere beş yirmi beş dense Falih Rifkî'ya,
Sesi öfkeyle gürler, hemen itiraz gelir!

Radyomuzda Şopin'in, Mozart'ın arkasından
Udlarla, kanunlarla Kürdîli Hicaz gelir!

Bir zengin kümesinden bir sıska tavuk gitse,
Yerine fıstık gibi iki besli kaz gelir!

Ulu Tanrım! çoğalsın Vehbi'lerin sayısı:
Milyonlarca koyuna bir tane Koç az gelir!

Y. Z. O.

YAZISIZ

Bekçi kadrosu

RIFAT
ILGAZ

A SKERLİĞİNİ bitiren adamın ilk işi ne olur? Tabii iş aramak! Bu da iştir memleketimizde. Bunun da bilgisi, inceliği, ustalığı vardır. Her babayıgit öyle oturduğu yerden kolay kolay iş bulamaz.

Ben, lise son sınıftan ayrılmıştım. bir kız yüzünden. Evlenelim de, evleneim, diye tutturmuştu. Okulundan, dersimden etmişti beni. As kere gitmiş de sanki kurtulabilmiş miydim elinden! Tezkereyi cebime kor komaz yapıştı yakama: «Tamam!» dedi, artık evlenebiliriz.

Nasıl evleneceksin! Eve sokaktan bir kediyi tutsam götürsem, iki gün sonra ölürlü aklıktan. Bu yaşa geldik, hâlâ bizim kocakarının eline bakıyoruz.

Sıvadım kolları, başladım iş aramağa ister istemez. Önce yakınlarla baş vurdum. Sonra yakınların yakınlarına. Bizim nişanlıya da iş beğendirmek çok zor. Sanki işe ben değil de o gidecekmiş gibi, kılı kırk yarıyor.. En azdan bir müdür karısı, hadi bilemedin bir şef karısı olmak hevesinde. Oysa ben dosya memurluğuna çoktan fitim, iş nerde? Kapıcılık bile tavsiye ile veriliyor.

Tam iki ay sonra amcamın oğlu, bir arkadaşının aracılığıyla bir iş bulmuş, geldi müjdeye. Nişanlımın adına ilk soruyu yapıştırdım:

«Nerede, nasıl bir iş?»

«Üniversitede!»

«Hangisinde?»

«Teknik Üniversitede!»

Bu Üniversite lâfı sevindirmişti beni. Tabii nişanlımın adına.

«Aylık kaç lira?»

Diye sormadım artık. Elbet beş, on kuruş vereceklerdi, aç bırakacak değillerdi ya. Bence işin etiketli daha önemliydi. Korka korka:

«Ne gibi bir iş?» diye sordum.

«Oturup muhasebede çalışacaksın, o kadar?»

«Güzel!» dedim, «Bir adı yok mu canım?»

«Bir adı mı, var tabii?»

«Muhasebecilik mi?»

«Hayır!»

Kayıt memurluğu mu?»

«Memurluk denebilir ama... memurluk değil...»

«Kâtiplik mi?»

«O da değil!»

«Hesap uzmanı mıyım, neyim muhasebede?»

«Sadece bordrolara yardım edeceksin. Aylık alan profesörlere imzalatacağın bordroları...»

«Yamak... Muhasebeci yamağı!»

«Canım, brak adını işin?»

«Bana önce o lâzım? Şey için...»

«Sen memur kadrosunda, kâtip kadrosunda görünmiyeceksin de...»

«Ne kadrosunda görüneceğim?»

«Bekçi kadrosunda!»

«Bana bu işi mi münasip gördün!» diye yürüdüm, «Çok... Çok teşekkür...»

«Canım sen kadroya ne bakıyorsun?» diye kesti önümü.

«Neden bakmıyayım? Aylık alırken bekçi Hüsamettin demiyecekler mi adımın karşısına!»

«Şimdilik bekçi kadrosunda görünürsün... Sonra kadro değişikçe.. ressam... elektrikçi kadrolarına geçersin!»

«Yok... yok teşekkür ederim. Yapmam ben bu işi. Ne derler sonra bana? Bekçi Hüsamettin bey... Ben aldırmam ama... Yakında evleneceğim... Karım ne der sonra!»

Ağzımdan girdi, burnumdan çıktı beni razı etti bu işe. Elimden tuttu, ertesi gün de götürdü, Teknik Üniversitenin bilmem ne fakültesinin muhasebesine teslim etti. Baş-

ladım bütün arkadaşlar gibi gidip gelmeye. Gazete, dergi okumağa, bulmaca çözmeğe. Bazı günler kaytarıp maça, sinemaya gitmiye... Bütün işim bunlar değildi tabii, boş kaldıkça bordro, ödenek işlerine bakan arkadaşla da yardım ediyordum.

İşe başlıyalı tam bir hafta olduğu halde bizim nişanlıya kalkıp gidemedim bir türlü. Ne diyecektim, nasıl söz açacaktım işimden? Bir akşam yemeğe çağırdım, annemden aldığım son avansla bir bahçeli gazinoya götürdüm onu. Alıştırma alıştıra söylemeliydim. Bir gün nasilsa öğrenecek değil miydi? Bol meze yığdım masaya, bir şişe de rakı... Kadehi kaldırarak ilk müjdeyi verdim:

«Sevgilim!» dedim, «iş bulmam şerefine içiyoruz bu akşam!»

«Sahi mi?» dedi.

«Neden sahi olmasın!»

«Senin işsizliğine o kadar alışmış tım ki... Birden inanamadım!»

«Başladım bile çalışmağa!»

«Ooh!.. Ooh! Çok güzel! İçelin, uğurlu olsun işin, devamlı olsun!»

«Mersi sevgilim!»

«Ne gibi bir iş bu!»

«İş işte... Nasıl olacak! Her gün tam dokuzda bulunuyorum masamın başında!»

Bu «masamın başı» onun çok hoşuna gitmişti.

«Eee!» dedi, «demek büro işleri falan?»

«Onun gibi bir şey!»

Bu işten bir etiket çıkarmağa çalışıyordu.

«Yazı işleri mi?»

«Yok canım, daha çok hesap...»

«Yani muhasebecilik gibi...»

«Onun gibi bir şey...»

«Memursun şu halde!»

«Hayır... hayır... Memur falan değilim!»

«Şef mi yoksa?...»

«Canım ne şefi, hemen insanı şef yaparlar mı?»

«İyl ama, işin nerde senin, hangi dairede?»

«Teknik Üniversitede!»

«Çok güzel!» dedi. Beğenmişti işi mi. Nişanlısının, pek yakında kocasının, Üniversitede çalışması hoşuna gitmez olur muydu!

«Peki ama!» dedi, «ben işin şeyini anlayamadım, yani ne iş olduğunu. Daha doğrusu adını!»

«Yavrum, bana Üniversitede prof sörlük verecek değiller ya... Muhasebede bir iş, sen bu kadar bil, yeter!»

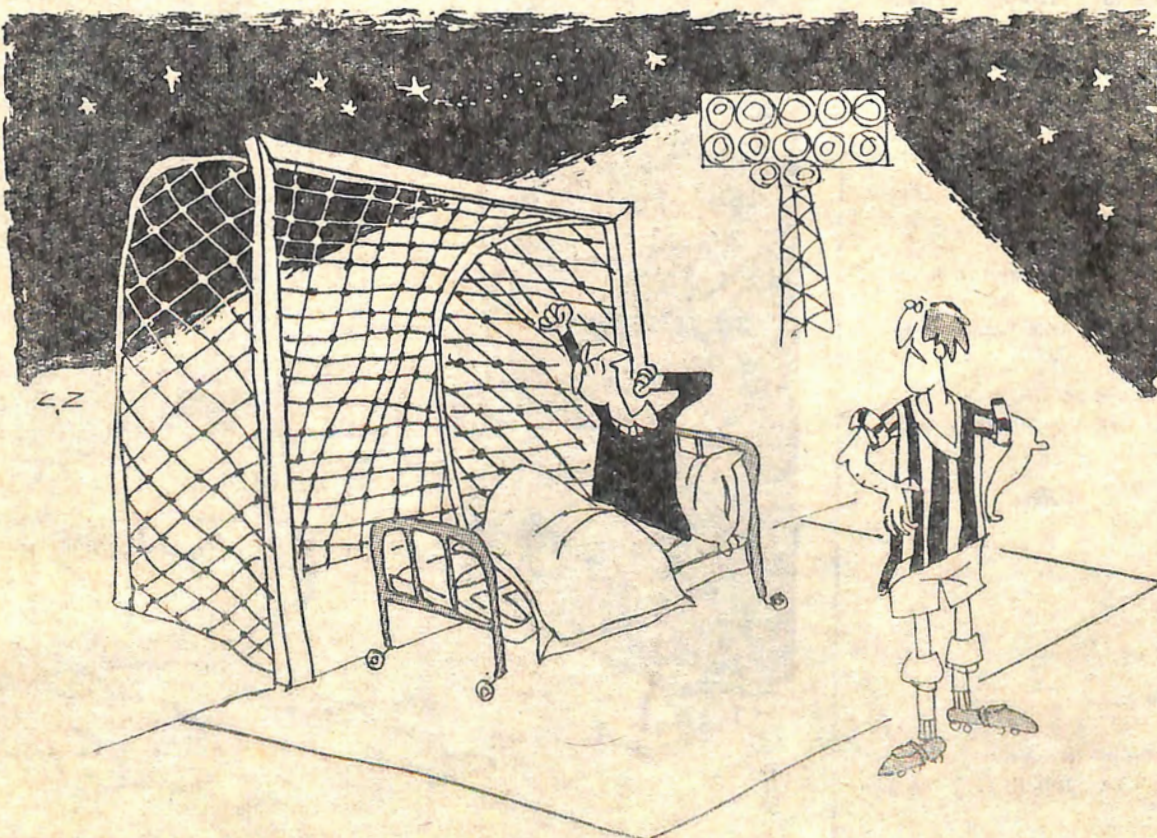
«Ne kadrosunda görünüyorsun canım?»

Sorunun tam can alacak noktasını şimdi bulmuştu.

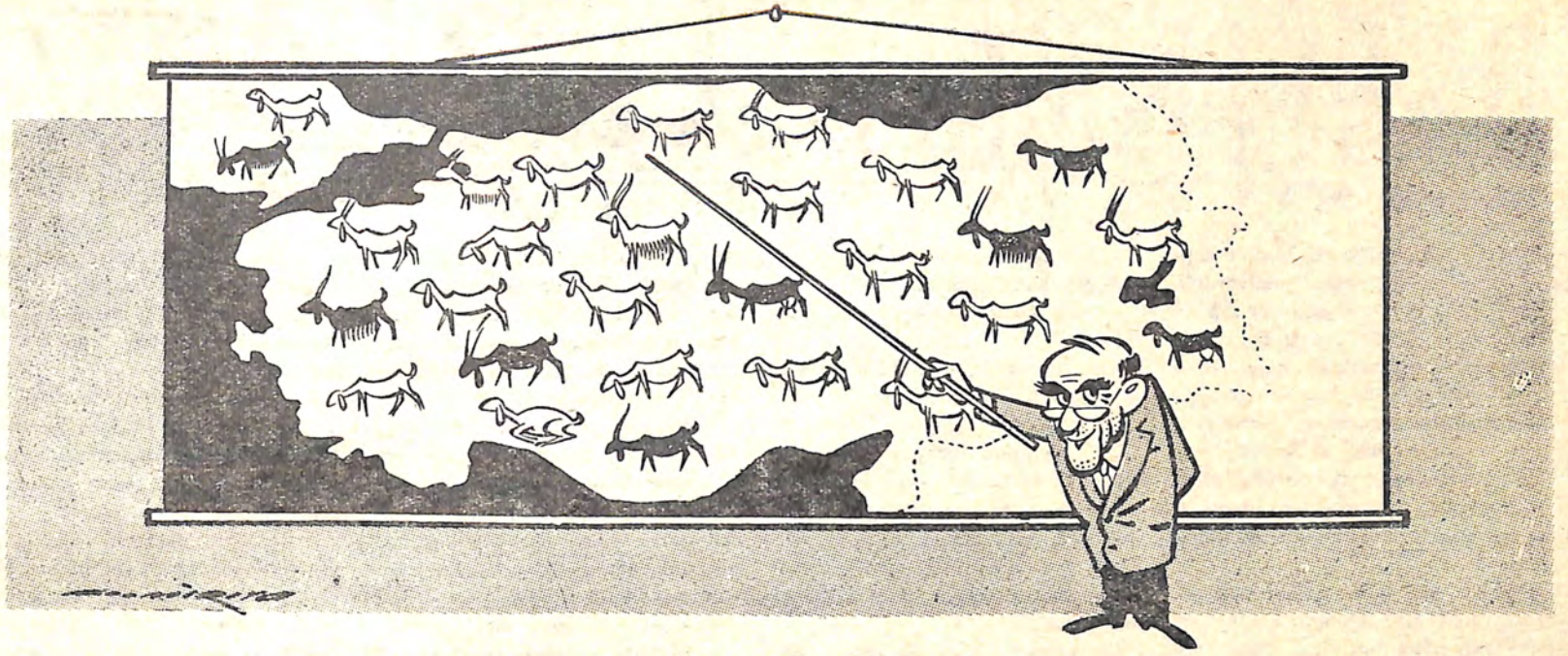
«Bekçi kadrosunda» görünüyorum da diyemezdim ya... Hiç bakmaz, kalkıp giderdi. Bir daha da görünmezdi sonra... İster istemez kaçamaklı bir cevap verdim:

«Henüz bordroyu imzalamadım!» dedim, «o zaman belli olur ne kadrosunda olduğum!»

Yuttu mu yutmadı mı bilmiyorum ya... bir «şef», bir «memur» di-

Kaleci — Top gelirse beni uyandırırver!

Öğretmen — İşte Türkiye'nin ormanları!

yemediğim için benim de keyfim kaçmıştı, zehir içer gibi içmişlik rakının gerisini!

Aradan bir hafta daha geçti. Fakültenin iç işlerine bakan Selim bey bir gün kapıdan parmağının ucuyla çağırdı beni:

«Yürü!» dedi, «anbara gidelim!»
«Ne var anbarda?» dedim.
«Elbise vereceğim sana!»
«Ne elbisesi?»
«Bekçi elbisesi!»
«Yalnız bana mı bu!» dedim, «Hiç klmseye vermiyorsunuz da!»
«Onlar bekçi kadrosunda değiller ki...»

«Ben giymem!»
O kadar sert söylemişim ki, Selim bey, kendini tutamadı, güldü:
«Giymek zorunda değilsin canım!» dedi, «hakkın bu senin!»
«Almasam?»

«Aldım diye imza vermek zorundasın. Sonra vermemiş görünüürüz, olmaz!»

«İmza edip almasam!»
«Olur. Ben bir fakire veririm, olur, biter!»

«Eğer bir fakire verilecekse, ben de verebilirim!» diye düşündüm. Bu iyilik yapma fırsatını neden başkalarına kaptıracaktım. Anbarı açmış, belinden ipe bağlı bir takım asker elbisesini yavaşça koymuştu bir kenara.

«Verin!» dedim, «eğer birine verilecekse, ben vereyim!»

Suratını ekşiterek attı önüme:
«Bak içine!» dedi, «kasketi falan eksik olmasın!»

«Canım, kasket olmasa olur!»
«Bir bak sen!»
«Tamam, tamam!»

«Al bir çift de postal!»
Kurşun gibiydi postallar...

«Çak bir imza! Yaz! Maa postal bir takım bekçi elbisesini aldım, de! At altına da imzanı! Bekçi Hüsamettin Koryürek!»

Bir gazeteye sardım, sarmaladım. Akşam eve götürürken tam bizim sokağın başında, nişanlığa rastladım yayım mı?

«Nedir o paket?» dedi.

«Elbise!»
«Temizleyiciden mi aldın?»
«Hayır!» dedim.
«Yeni mi? Hiç sözünü etmemiştin?»
«Elden düşürdüm!»
«Ne renk?»
«Yeşile çalar gri... Ne denir boz... Ne bozu! Nefti demek daha doğru!»
«Çok güzel bir şey olacak!»
«Eh... giyilir!»
«Kumaşı nasıl?»
«Kumaş... bayağı kumaş işte!»
«Ah bu erkekler... Kumaş der geçersiniz. Canım, yün mü, pamuk mu, keten mi?»
«Dayanıklı bir kumaş, o kadar!»
«Ütü tutar mı?»
«Ne ütüsü?.. Ha ütü mü? Tutmaz. Tutsa da olur, tumasa da... Pahalı

bir şey değil ki...»

«Hele bir göreyim, merak ettim. Ne biçim kumaşmış böyle?»

Yapıştı pakete... Kurtarmak istedim elinden... Telâşla biraz hızlı çekmişim!»

«Ufff!...» diye göğsünü tuttu. «İçinde sert sert bir şey var... Çizme gibi...»

«Ayakkabı...» dedim, «bir çift de ayakkabı var.»

«Yazıktır herhalde... Aman şu kaçıkları çıkar ayağından, deve tabanı gibi yayıldı artık!»

Sonra uzattı elini:

«Ver şu paketi canım... Amma nazlandım ha!»

Hiç orali olmadığımı görünce, biraz da başka şeylerden kuşkulandığı için, üzerime atılırcasına çekti e-

limden. Özene bezene sardığım gazeteyi bir parmakta patlattı. Postalların birden burnu çıkıverdi ortaya.

«Postal!» diye bağırdı.

«Evet sevgilim, postal!»

Bir parmak da paketin altına attı. «Aske! elbisesi!»

«Evet canım!» dedim, «Asker elbisesi!»

«Anladım!» diye bağırdı. «Askere çağırdılar gene seni. Aman çok fena oluyorum!»

Hooop!.. Gözbebekleri birden dönüverdi kütt!.. Boylu boyunca serildi asfaltın üzerine.

Rifat ILGAZ

İlmi çalışma!

Hürriyet Gazetesinde bir Ankara telgrafı:

«Yeni Türkiye Partisi Genel idare kurulu bugün bir tebliğ yayınlıyarak, memleketin sosyal, iktisadi ve kültürel meseleleri hakkında, partinin bundan böyle ilmi çalışmalar yapacağını açıklamıştır.»

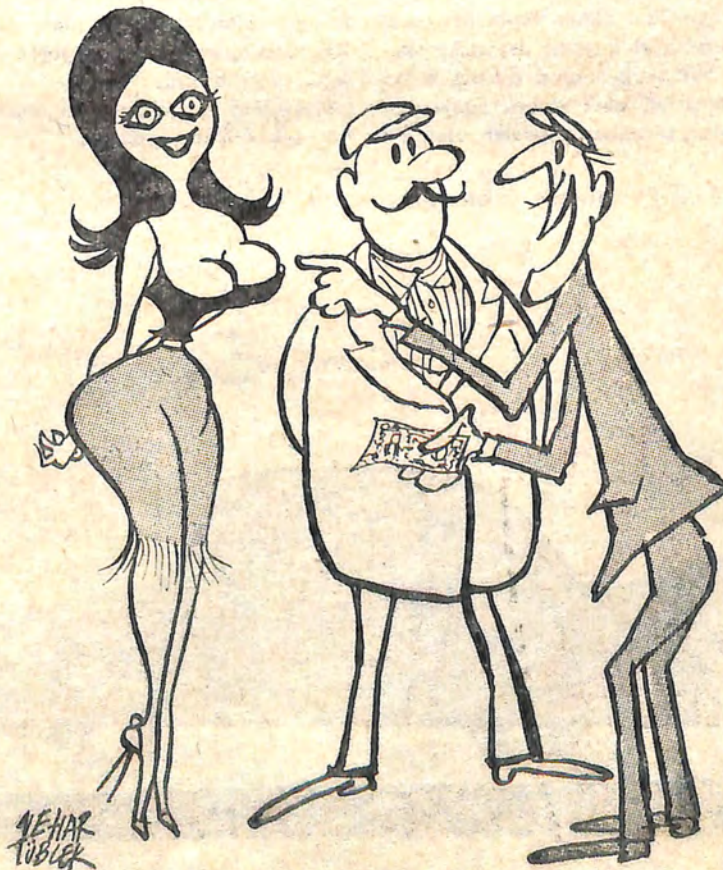
Önce şu Hürriyet Gazetesinin düzelmek bilmiyen diline bir dokunalım: Gerçi adın Hürriyet. Eh, Allah şükür memlekette de hürriyet var. Canın nasıl isterse yazarsın ama, şu telgrafta «kurul» dedikten sonra «tebliğ» diyeceğine «bildiri» desen olmaz mı?.. «Sosyal», «kültürel» diye yazdıktan sonra «iktisadi» diye yazacağına «ekonomik» diye yazsan günaha mı girersin?..

Sonra efendim, gelelim Yeni Türkiye Partisinin kararına:

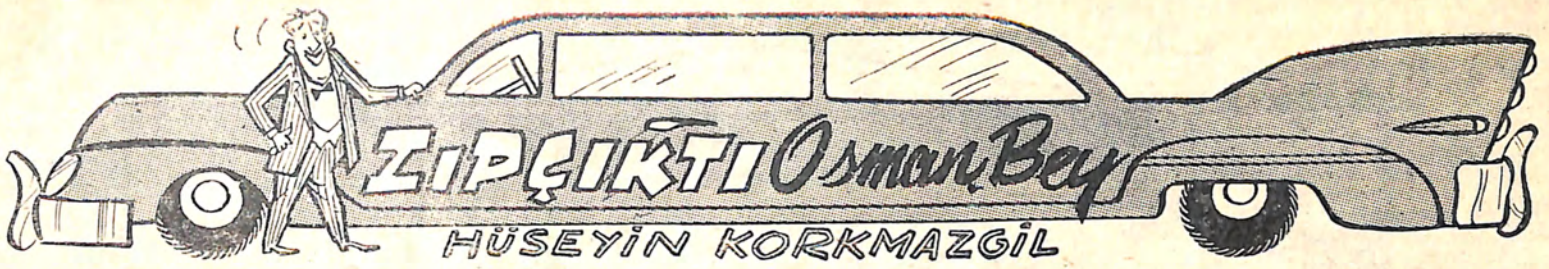
«Memleketin sosyal, iktisadi, kültürel meseleleri hakkında bundan böyle ilmi çalışacakmış!»

Üstadların «bundan böyle» dediklerine bakılırsa, şimdiye kadar hep gayr-ı ilmi çalışmışlar. Bakmışlar ki olmuyor, haydi demişler, biraz da ilmi çalışmayı deneyelim!

Eh, bir de ilmiisini denesinler bakalım... Gerçi bir memleketin sosyal, iktisadi, kültürel meseleleri pek ilmi çalışmaya elverişli konular değildir ama... Efendim?

— Şu taraftan yarım kilo istiyorum!..

TENEKE sobanın başına toplanmış, hoşbeş ediyorduk. Karlı bir kış gecesi idi. Meclis'imiz de, hükümetimiz de, kanunumuz da, mutluluğumuz da, insanlığımız da hep bu tenekte sobaydı. O yanıyorsa, dünyamız genişti. Yanmıyorsa, dünyamız daracıktı.

Söz döndü dolaştı, beyliğe, efendiliğe geldi. Birine «bey» deniyordu da, neden ötekine «efendi» deniyordu?

Balıkçı Ali, tabanına karakol sopası yemişi gibi hoptadı:

— Hay sizin beyinizi... Ulan, bey ne demek? Bey diye hristiyanlara derler be!... Kölelere derler. Müslümana efendi denir, anladınız mı? Söz temsili, siz hiç duydunuz mu Peygamber'e Peygamber bey dendiğini? Muhammed bey dendiğini? Efendime söyleyim, Ali bey, Hazreti Ali bey dendiğini? Ulan, Peygamber'e Peygamber efendimiz denir, Hazreti Ali'ye Ali efendimiz denir. Siz siz olun da, her önünüze gelene bey demeyin. Ayıptır, terbiyesizliktir, anladınız mı? Okumuşsunuz amma...

Balıkçı Ali'nin sözleri yüreğime su serpti. Bana da, her gün gittiğim kahvede «efendi» derlerdi de, ne yalan söylüyeyim, almırdım. Niye «bey» demiyorlar bu herifler bana, diye üzülürdüm. Hımm... Meğer iş varmış işin içinde. Öyle ya, sözü sohbeti dinlenir herkese «efendi» denmiyor muydu? Demek ki bana da saygı duydukları için «efendi» diyorlardı. Hem canım, koca kahvede kaç tane efendiydik ki? Hepi-topu üç kişi... Gerisini çıplak adlarıyla çağırıyorlardı. Ulan Ahmet, ulan Mehmet, hişt Ali, beri bak Mustafa, öte git Hasan...

Gülümsyerek onayladım Ali'yi:

— Çok doğru, dedim. Bana da herkes efendi der...

Biri daha benim gibi yaptı:

— Efendi demek, efendi demektir, dedi. Efendiyle bey bir olur mu? Bana da hep efendi derler Bey desinler, vallahi, dinim hakkı için kavga ederim. Ulan, ne demek bey be? Beyini dedirtmesinler şimdi... Lâhavle velâ kuvvete...

Dışarda da efendi - efendi kar yağıyordu. Daha akşamdan kırk santimi bulmuştu. Gece yarısı olacak bey, sabahacak da beyefendi olurdu herhalde, böyle giderse...

O gecedan sonra, kahvede bana «Osman efendi» dedikleri zaman hiç alınmadım, kızmadım. Hattâ, Balıkçı Ali'ye yaptığım gibi, memnun memnun gülümsedim bana efendi diyenlere.

Bir gün, dışardan gelme bir öğretmen arkadaşla girdik kahveye, bir masaya oturduk. Garson geldi, önce arkadaşla sordu:

— Ne içeceksiniz Orhan bey?

Sonra bana döndü:

— Sen ne içeceksin Osman efendi?

Yine bozuldum. Balıkçı Ali'nin dedikleri falan kalmadı kafamda. Herif açıkça aşağılıyor bizi... Yoksa, ne diye ona «bey» desin de, bana «efendi» desin? Ne diye ona siz desin de, bana sen desin? Çöpe aldığı yok bizi, demek ki... Şu halde, bey ile efendi arasında koskoca bir merdiven var, Balıkçı Ali ne derse desin...

Gel zaman git zaman, Şehir Kulübü'ne dadandık biz. Kahvede içki yasak, kulüpte yasak değil. Kahve kumar yasak, kulüpte yasak değil. Kahve gecenin 10'u oldu mu kapatılır, kulüp sabahacak açık. Kahvede siyaset yapanı, hükümete söveni yaka-paça edip götürürler, kulüpte ana avrat sövene bir de şekerli kahve söylerler. Eeee, böyle olunca elbet dadamlar kulübe... Kulübün müşterisinin çoğu memur Ya yargıç, ya kaymakam, ya polis, ya maliye... Hem, kulüpte herkes birbirini «bey» diye çağırıyor. Kahveci bile herkese «bey» diyor. Ne gereği var polis kahvenin? Amma velâkin, bana gelince... Bana gelince... Eee, bana gelince... Ulan, ağızma gitmeğe başladı bu... Osman efendi aşağı, Osman efendi yukarı... Kulüpte bile bize «bey» diyen yok. Sanki efendilik alnımızda yazılı... Hay efendisi bataydı!.. Hay eşekarısı sokaydı dilinizi!.. Ulan hayvanoğlu hayvanlar, hırpolalar, hıyarlar, Vatan Cepheliler, mal beyannamesi kaçkını deyyuslar, vatansever vurguncular, dilenci soylu milyonerler, ulan mebus adayı zipçıktılar, türediler, züppeler, ulan bir

de «bey» deyin itoğlu itler, ne olur yâni? Dilinizde gecekondur mu bilter bre abdessizler! Benim tırnağımı değmiyenlere «bey» diyorsunuz da, benden niye esirgiyorsunuz bir «bey» lâfını yâni?

Hayır, mümkünü yok, demezler, bana «bey» demezler... Çünkü ben dışardan gelmedim. Çünkü benim ne mal olduğum meydanda... Yaa, demek siz bana «bey» demezsiniz ha? Bak, ben nasıl «bey» dedirtiyorum kendime!..

Yine bir gün dört kişi oturuyorduk masada. Kulübün en debdebeli garsonu geldi:

— Ne içeceksiniz beyler? dedi.

Ek, yalan yok, sevindim içimden. «Rölans» diyecek yerde, keyfimden «rest» deylep çıktım. Demek, bana da «bey» diyordu artık!.. Gettiir!..

Garson bir süre bekledi. Bizden bir karşılık alamayınca:

— Ne içeceksiniz Kâzım bey? dedi.

Sonra ötekine döndü:

— Siz ne içeceksiniz Nuri bey?

Berikine döndü:

— Siz, Haydar bey?

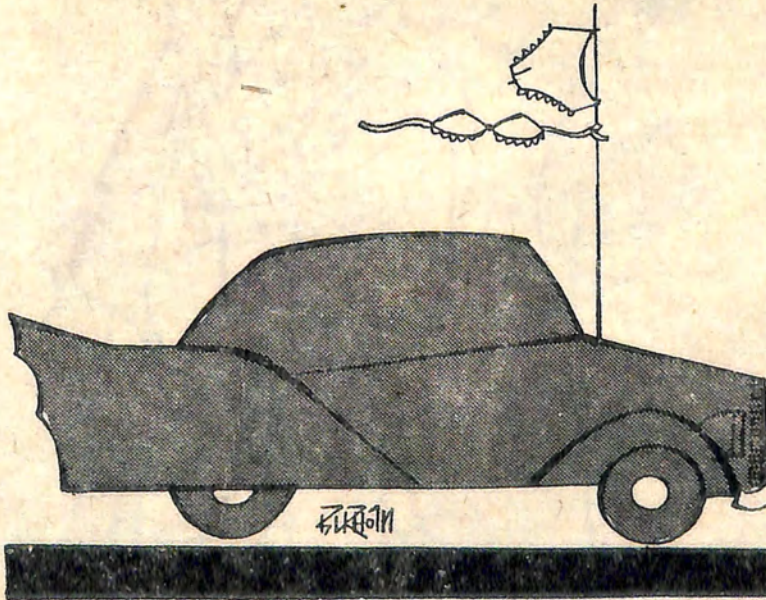
Sonra bana geldi sıra:

— Sen ne içeceksin Osman efendi?

Ulaaaan... Oyunu moyunu şaşırdım hepten... De çatlama birader!.. Bey, bey, bey... Sen ne içeceksin Osman efendi?.. Hay eşşoğlueşşek!.. Kulüp tepemde dönmeğe başladı. Deli gönül diyor ki, devir şu masaya, kır şu camları, sök şu kapıları, döv şu herifleri, sonra da sokağa çık, «Ulan hayvanlar, ulan eşşekler, ulan hırpolalar, ulan şeyoğlu şeyler...» diye bağır...

Garsonun gırtlığını sıkılamak için güç tuttum kendimi.

Taksilerde fuhuş olayları arttı... (Gazeteler)

1962 Model

— Eee, efendisi batsın be! diye bağırardım. Birakmazsınız ki oyunumuzu oynyalım be birader... Ben de zıkkımın kökünü içeceğim, anladınız mı?

Oyuna kızdığımı sandılar.

— Yoo, kızma birader, dediler. Kâat gelince iyi de, gelmeyince mi kötü? Terbiyemizi bozmıyalım lütfen..

Oyun bitti. Başladık çene çalmağa. (Hıh, sanki başka birşey yapılmış gibi kulüpte...) Garson da gelip tepemize dikildi. Ağzımızdan üç-beş lâf kapacak ki, görgüsü artsın, kültürü çoğalsın... Sonra da gidip, kendinden zavallılara satsın, ukalâlsın, heriflensin, horozlansın ekelensin... Ben, memurlarla düşüp kalkan esnafı bunun için sevmem. Çokluk ukalâ olur böyleleri. Ağızları kendilerinin değildir, gözleri kendilerinin değildir, yürüyüşleri bile kendilerinin değildir... Biraz kaymakamdırlar, biraz hâkim beydirler, biraz reis beydirler, biraz mal müdürü beydirler...

Aklıma koydum: Ben bu heriflere kendime «bey» dedirteceğim! Yolu yok bunun!..

Büyük adam mı olmak istiyorsun, bî süre görünme hemşerilerine. Al başını git, İstanbul'a git, Ankara'ya git, Avrupa'ya git, cehennemine dibine git, nere gidersen git, ama git! Görünme hemşerilerine... Görünme ki, büyük sansınlar seni. Hergün burunlarının dibinde durdu mu, iki günde lâçka ederler seni, bunu iyi bil!.. Keramet, uzakta durmakta...

Alıp başımı, kayboldum ortalıktan. Birkaç ay görünmedim kimseye. Bu arada boş durmadım tabii... Önce bir banka soydum. Banka karakolun bitişğinde olduğundan yakalanmadım tabii... Sonra bir sendikamın kasasına el attım. Nasıl olsa, üç gün sonra uygunsuzun bir sendikamın bütün paralarını yer diye düşündüm. Sonra bir dilencinin para torbasını yürüttüm. Yalnız, şunu söylüyeyim ki, bu iş ötekiler kadar kolay olmadı. Bana kalırsa, bütün politika esnafını dilencilerden seçmeli. Ben dilenciler kadar, naba göre şerbet vermesini bilen kimseler görmedim azızım. Hepsini birer psikolog!.. Velâkin, ben heriften daha it çıktım. Hem, biliyor musunuz, sosyal güvenin olmadığı, dilercilerin para biriktirmelerinden belli.

Ve azızım, bir de kendimi yokladım, yüzbinlik bir adam olmuşum. Ama, ben bununla da kalmadım. Bir parti kodamanının kızıyla, taksit içinde merclimeği fırına verdikten sonra şipşak evlendim. İtibar bin beşyüz!.. Varsa Osman bey, yoksa Osman bey!.. Kız çirkın ol-

duğu için, beni yere bastırıyorlar yok. Bir dediğimi iki etmiyorlar. Bir gün kayınpedere «Ben gazete çıkaracağım, senden kaç işler?» dedim. «Al imtiyazını, kolay» dedi. Aldım imtiyazı ve kolları sıvadım. Gazete çıktı. Daha ikinci sayısından itibaren yağmur gibi ilân yağmağa başladı. İçinde fikir bulunmadığı, ilândan artan yerlerine de bekar öldüren cins-i lâtif resimleri yerleştirildiği, onlardan artan boşluklara da kayınpederle benim adım konulduğundan, ne kadar namuslu vurguncu, şerefli soyguncu varsa, hepsi benim gazeteye ilân vermek için yarışa çıktı. Ben yazı yazmasını bilmem. Hem, ne gereği var? Verirsin birine üç-beş kuruş, yazar sana bir yazı, basarsın altına imzanı. İnsan yüzbinlerle oynamağa başladı mı, artık düşünmeğe hacet kalmıyor.

Neyse azizim, ben tez günde adı anılır bir herif olup çıktım. Memlekette iş ve işçi bulma kurumları yokmuş gibi, herkes benden iş istemeğe başladı. Ben biraz uhuvvet, biraz hürriyet, biraz adalet, biraz müsavat, hattâ biraz da hükümet olmağa başladım.

Bir ara aklıma, sılaya gitmek geldi. Bir düşündüm ki, yıllar geçmiş aradan. Olur ki bu şöhret çok sürmez, parlamışken şöyle dosta düşmana bir görünelim dedim. Ve azizim, kendi arabama kurulup memleketin yolunu tuttum. Yol boyunca, hemşerilerimin beni nasıl karşılayacağını tasarlıyordum. Öner kavuşturuluyor, başlar eğiliyor, kuyruğa giriliyor, ağızlar kulaklarda. Tebrikler, teşekkürler, dualar girila!.. Hani, bütün bunları düşünmek bile bir zevk... Ben bu hayalle mestolmuştum.

Memlekete vardık. Evet, memleke vardık... Memlekete vardık azizim... Memlekete... Ah, keşke varmasaydık!.. Evet, memlekete vardık... Niçin sormuyorsun ne oldu diye? Ne mi oldu? Bana «bey» dediler «bey»!.. Bana «Osman bey» dediler!.. Ama, nasıl dediler?

Osman efendi diye benim için deli divane olanlar semtime bile uğramadılar. Kimi, ben geçerken öksürdü, kimi yere tükürdü, kimi de «hırsız teres!» «satılmış köpek!» diye homurdandı... Daha da kötüsü, bir sabah kalktım ki, benim arabamın kapısına yağlıboyayla «Zıpcıktı Osman bey» yazmışlar!..

Şehir Kulübü'ne gidecek oldum. O debdebeli garson hâlâ oradaydı. Beni görünce, yanındakilere:

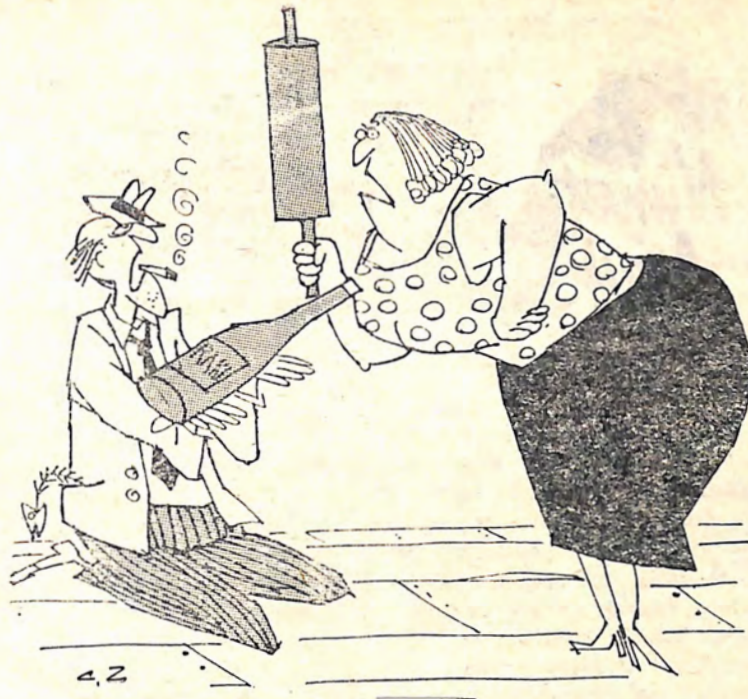
— Yahu, dedi, eşek bizim eşek ama, çulunu değiştirmiş!

Sonra bana döndü:

— Allah versin Osman efendi, kelleyi kuyruğu düzmüşsün mâşallah.. Bu değirmenin suyu nerden?

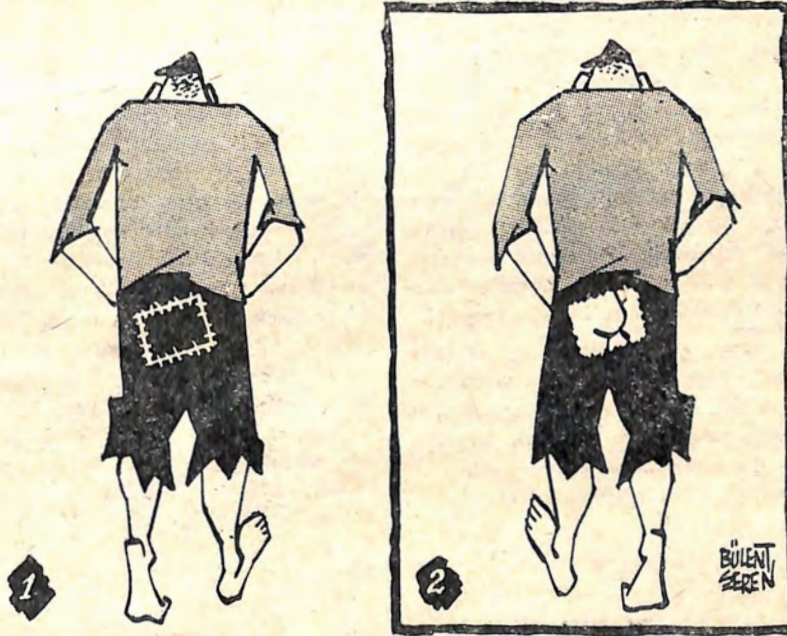
Yok azizim, ben artık oralara gidemem!.. Önce gazeteyi kapatacağım, sonra karıyı boşıyacağım, ondan sonra da elimdeki parayı büyük bir kumara yatırıp, gene Osman efendi olmağa bakacağım... Biz insanlıktan çıkmışız bel!..

Hüseyin KORKMAZGİL

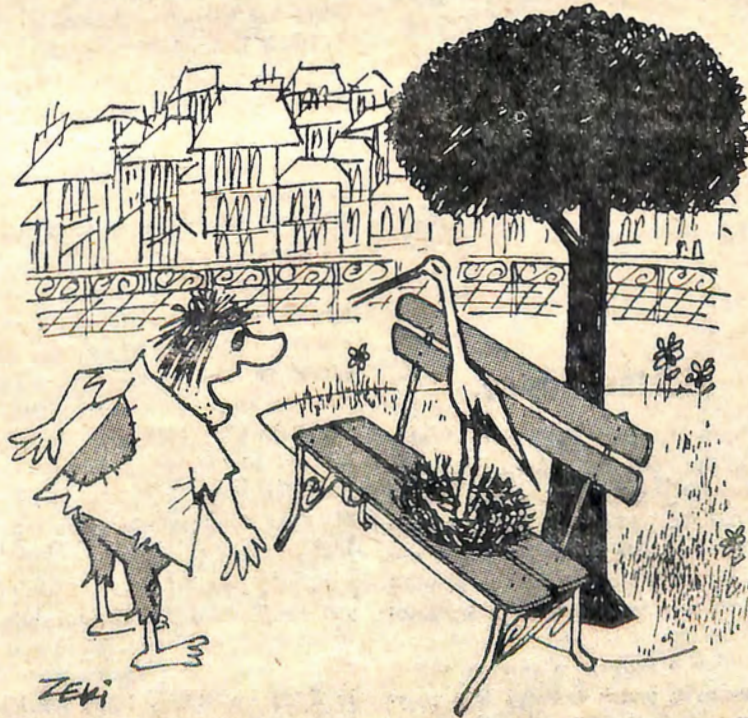

Sarhoş — Karıcığım bâri bununla vur!

Maliye Bakanı: «Her vatandaşın vergi alınacak» dedi.

Vatandaşın biri Vergisini ödedi!

YAZISIZ

SUYA ÇİZGİ

★ ★

BASİT İZAH

Açık rejim, kapalı rejim deryip duruyoruz. Konuyu fıkrayazarları çekeştiriyor, baş yazarlar çekeştiriyor politikacılar çekeştiriyor. Ama birisi çıkıp da kapalı rejim şöyle; açık rejim, böyle olur diye, işi izah etmiyor.

İlmî tarafını bırakıp, kolay anlaşılması için, basitleştirerek meseleyi bâri biz anlatalım.

Eğer kadını donları, para gibi kasalarda saklanıyorsa, memleketteki rejim kapalı. Yook gene kadın donları, bayrak gibi, gemi direklerine çekiliyorsa, o zaman da memleketteki rejim açıktır.

BİR TEK DAHA

izmirde bir gazinoda artistler, sahne arkasında, içki içip, sahneye sarhoş çıkmaya hazırlanırken yakalanmışlar.

Bizim politikacılar ne kadar da bu artistlere benziyorlar. Yalnız aralarında ufak bir fark var. Artistler, sahneye sarhoş çıkıyorlarmış. Politikacılarımız ise, sahneye çıkınca sarhoş oluyorlar.

AVUCUNU YALA

Altı bin lira borcu olan bir vatandaş, borcunu edâ edebilmesi için iki gözünü birden satışa çıkarmış. Borçlularının yüzünü görmek istemiyormuş. Marşlı bay Ahmet!

Bu zamanda altı bin liraya bir göz alacak kadar hovarda nüşteri ancak politikacıların arasından çıkar diyeceğiz ama nafile... Çünkü onlar da her gün kendilerine çizdiğimiz memleket manzarasını vatandaş gözüyle bir türlü görmek istemezler.

KUDUZLAR

Gaziantep'de, bir genç, altı yaşındaki bir kıza tecavüz etmiş.

Erzurumda, bir delikanlı gene altı yaşındaki bir kıza tecavüz etmiş.

Izmirde bir kadın yeni doğurduğu çocuğunu canlı canlı mezara gömmüş.

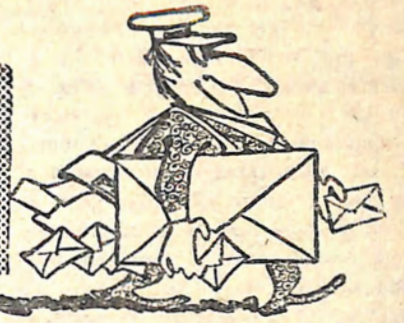
İstanbulda altmış beş yaşında bir müezzin, minarenin şerefesinde on beş yaşındaki bir erkek çocukla oynasırken enselenmiş.

Bu havadisleri veren gazetesinin bir başka sütunundaki haberin başlığı ise şuydu: Kuduranların sayısı gittikçe artıyor!..

Yaşar ÖZEN

Nimet
Arzuk

Ankara Mektubu

Umumî hava!

Umumî hava şu: Dengesizlik, yerleşmezlik, kararsızlık, geçimsizlik, akılsızlık... İnsan üç gün sonrası için proje yapamıyor. «Bu yaz nereye gideceksiniz?» sorusu gibi basit bir soru, omuz silkişle, «Bakalım sabaha çıkacak mıyız?» anlamında dudak büküşle karşılanıyor... Hey yarabbim, bir zamanlar hayat ne kadar güven verirmiş insanlara ki, beşiğindeki kızın çeyizini hazırlamağa koyulurlarmış.

Partilerici geçimsizliğin yanında partilerarası geçimsizlik cilvelenmeden ibaret... Kabine, partilerin sinirine, teşkilâtın kuşkusuna dokunan cıcim ayları yaşıyor...

«Cıcim ayının» sebebi var: Hükmî üyesi olmak, bir nevi ferahlık vermiş olanlara, bir nevi olgunluk vermiş, bir nevi yapıcılık da... Makam benzerliği, otomobil benzerliği, bir takım benzerlikler, zamanla, dayanan bir zümre yaratıyor pek tabii... Çünkü dayanışmalara «ihanet» görünen bir dayanışma!.

Uzun ömürlü olacak mı ki kabine?.. Ben onlara, mühlet vermek isterdim, elimde olsa, iş yapma mühleti, nefes alma mühleti, icraatlarıyla kendi kendilerini mahvetme mühleti, her türlü mühlet!..

Ef Püf..

Bir AP li milletvekili konuşuyordu:

«— Yıkılır mı hiç İnönü?.. Yıkılmaz, o 600 senelik Osmanlı İmparatorluğunu yıkanlar arasında... Hiç ef'ten püf'ten yıkılır mı?..

«Ef» in ne olduğunu, «Püf» ün kim olduğunu bilsem, söylerdim yıkılıp yıkılmıyacağını...

Gökten Düşme.

Asım Ruacan (Eski Baro başkanı), tiyatrodan ön sırada ortasında oturuyor, sahnedeki güzel artisti gözleriyle, başıyla, muhabbetiyle izliyordu... Bir an artist doğru mu yanlış mı bir adımı attı, ve kendini sahne dışı Asım Ruacan'ın kollarında buldu...

Buluş o buluş, o günden sonra, Ruacan'ın şanslı koltuğu için meydan savaşları verilmekte gışenin önünde!..

Hususî hava.

Sinemacıların havası... Tanınmış sinemacıların biri gelip biri gidiyor. Samy Halfon, Yul Brenner, Elia Kazan! Bugüne kadar neden Türkiye'den geçmiyorlardı, bugün neden geçerler, pek gerçeğine varamıyorum... Film çevirme, tabii çerçevede, tarihi çerçevede, daha ucuz oluyor... Bu bir... 27 Mayısın propagandası var... Memleketin adı yayıldı birdenbire... Atatürk'tenberi ilk defa... Ah, orada da yaşıyan, duyan, düşünen, tersi yüz eden, yüzü ters eden insanlar var dendi... 27 Mayıs propaganda olmasına oldu, başka yönlerini zaten incelemek imkânını elimizden aldılar... Bu iki... Başka düşünceler de vardır...

Başta, Kayserili Elia Kazan geliyor... Kazan, sefaletin ipini kopardığı gibi diğer ipleri de koparmış bir adam. Başarıya tam ulaşmışların tevazuu yok onda da, hâlâ ışın gürlüğü kısmını aşmamışların, karşısındakini «iplemez» hâli var... Boş adam değil, tam dolu da değil... Büyüklük ve sığ sükseler, aynı zamanda da iyi iş adamı... «Viva Zapata» sırmı görmüştük... İnşil çıkışlı, kaba heyecana, günlük çağrıya hitabeden bir filimdi... (Bu günlerde Kazan'dan fazla, «Kazancı» dostları alınmasın...) «Viva Zapata» iyi niyetli bir diktatörün hayatıydı. Fazla kudretir, insanı ister istemez keyfilğe sürüklediğinin karamsar bir tablosuydu... Konu zaten toplumu koşturacak cinstendi... Diktatörler diktatörlerdi, kimseleri cezbederler... Ezen, ezileni her zaman cezbetmiştir. Yoksa insan kolay kolay ezemez!

Çevirmek istediği film... Kayseriden Göçünün hikâyesi ve o arada da bazı karşılıklı kesme biçmeler... Milletler bu karşılıklı kesme biçmeleri unutmasalar, ne yanyana yaşanılır dünyada, ne karşı karşıya...

Sansür bu sefer haklı: Olmaz diyor... «Kazancı» lar feryat ediyorlar, «Efendim Elia Kazan'ı kaçırtaçağız»... «Efendim Fransa'nın aleyhinde 100 film çevrilse Fransa «gık» demez... Orası belli değil... Belli olan Cezayir'deki olaylar hakkında kalksın bir sinemacı Paris'te bir film çevirmeğe koyulsun bakalım... O «Gık» demişlerin «gık» ı ne olur?

Kabak, ben biliyorum, Basın Yayın ve Turizm Vekâletinin başına patlayacak: «Efendim, iş sabote ettiler» diye... Yok, kazın ayağı öyle değil bu sefer... Nasıl mı kazın ayağı?.. Kazan'a sorun!.. Zaten yumuşamak üzere galiba!

Vesselââm

Biraz serbest bir aktarma oldu... «Nul n'est prophete en son pays» nın aktarması Türkçeye...

Büyük prodüktör Samy Halfon, ne gözlerine, ne kulaklarına inanıyordu. Karşısında saz çalan adamın kadife sesi, duygulu söyleyişi, istidat dolu kişiliği vardı... Dolduruyordu insanın dünyasını... Etrafı sedirlerle çevrili, ufacak bir odadaydık:

«Dermansız dert verdin, çektiirdin çekti»

«Üstelik sus dedin, ona da peki...»
«Kıyamadığım o Hasbahçemdeki»
«Gülden ettin yine, küsmedim sana.»
«Yetmiyormuş gibi kırdın sazımı»
«Telden ettin yine, küsmedim sana...»

«Aman ne zarif isyan, bu «Türk Pierre Brassens'i» diye hayranlıktan hayranlığa dahıyordu prodüktör... «Bir adamın bütün plânlarını satın almak isterdim... Odadakiler bir «hoş» oldular... Plâğı yoktu ki...

— «Hiç olmazsa radyo evinde banda alınmıştır, kendi tepyime aktarsam...»

Banda almak değil, adam hiç olmazsa on kere radyo evinin kapısından kovulmuştu...

— «Söyleyin kendisine, kısa metrajlı bir film çevirmek istiyorum onunla...»

Ve Film Mayısta çevrilmeğe başlanacak... O zaman Saz Şairi İhsanî'yi kovan, kovalıyanlar ne diyecek ki?... Merak bile etmiyorum, çünkü biliyorum:

— «Efendim, insan bu gâvurlara akıl erdiremiyor... Bizim köyde böyle yüz tanesi var, en aşağısından bunun kadar kabiliyetli... Bunlar enayi vesselâm! Vesselâm!..»

Bu yılanlara.

Siyah ve lâcivert fon üzerine bir kafiye idi. Yüzleri süzgündü, boyasızdı, üzgündü: Başbakanın kocalarının affı için başvuruyorlardı. Geç bile kalmışlardı...

Siyah ve lâcivert üzerine, üzgün kafiye Başbakanlıktan çıktı. Gazeteciler yaklaştılar. Hanımların biri hisımla:

— «Bu yılanlara bir şey söyleyin!..» diye komut verdi.

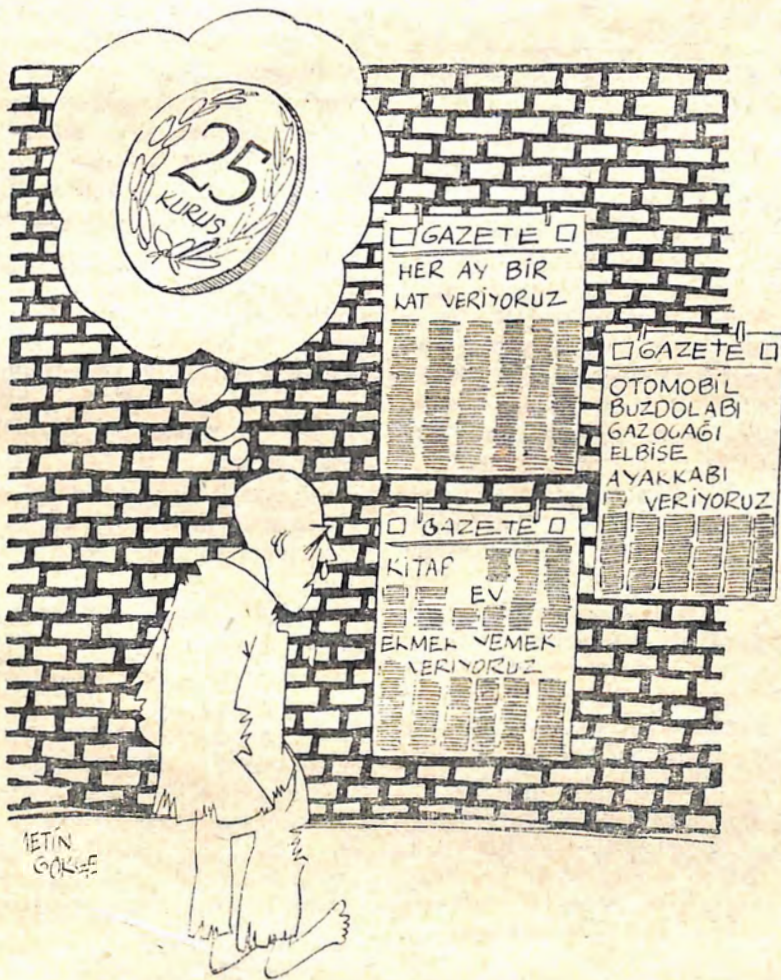
Yılan... direnmiyorum, gazetecilere bir iltifat daha, o kadar... Ben hep bu öзде de, sözde de, ölçsüzlüğe tutuluyorum hazin hazin... Ne olduysa bu ölçsüzlükten oldu... Denize düşme de, yılanı sarılma da, hattâ sarılmama da!..

Basın hürriyetimizden: Karikatür sergisi

Gazeteler piyango yarışına başladılar

Amerika, atom denemelerine tekrar başladı

Yazısız

Yanardağ!

Baran

dünya

Hacı namzetleri gidiyor!

NIYAZININ SEREFİNE

BİZ üç arkadaşlık. Gömük Osman, Sağlam Niyazi bendeniz, Ustura Nuri. Gömük Osman tatlı oğlandı. Kısa boylu, tıknaz, karpuz yüzlü bir Napolyon bozuntusu. Bir şirkette muhasebe memuruydu. Muhasebecilik suratına sürseniz bulaşmazdı. Ama şirkette herkes severdi Osmanı.

Sağlam Niyazi bir Allahın belası arkadaşı. Babası zengindi. Kendi zengindi. Bir büyük mağazaları vardı. İşler bozuk dediğiniz günde yüz elli papel kazanırlardı. Niyazinin şehlâ gözleri vardı. Bir şeye kızdığı zaman gözbebekleri burun kanatlarına daha bir yaklaşır, büyürdü. Hıh... dese kara kara gözbebekleri burun deliklerinden dökülürecek sanırdınız. Pinti herifin biriydi. Kimseye bir şey koklatmak istemezdi. Gösterişe düşkündü. Bizim en sıkıntılı zamanlarımızda kazancından, babasının kendisine bırakacağı mirastan söz açardı.

Bendeniz güzel konuşurum. Arkadaşlarım bu zaafımı bildikleri için Ustura derler. Ustura Nuri dedikleri zaman ben hem kızmış görünürüm, hem de için için sevinirim. İçlerinde en yakışıklı olan da bendenizimdir. Kıvrırcık simsiyah saçlarım vardır. Esmer, boyu posu yerinde bir delikanlıyım. Yaz günlerinde kısa kollu gömlek giyer pazularımı şişire şişire dolaşırım. Kız arkadaşlarım gördükleri zaman:

— Nuri, derler, seni görünce kemiklerimiz çıtırdıyor.

Söz aramızda kızlara karşı da gayet nazik davranırım. Beni severler:

— Ben de, derim, sizi görünce burnumun kemiği sızıyor.

Ben böyle söylediğim zaman kız arkadaşlarım gülerler.

Osman ve Niyazi tatlı oğlanlardır. Kızlardan ayrılınca:

— Ustura, derler, gene yaptın numaranı!

Osman çok kere sırtıma bir yumruk indirir:

— Mahvettin gene kızları it oğlu it...

Ben hiç kızmam Osmana. Ben söylemek ayıp olmasın orta okulun ikinci sınıfından ayrıldım. Osman ne de olsa bilgili çocuk. Üniversiteye bile iki sene devam etmiş. Osman'ın olmadığı zamanlarda Niyazi:

— Yalan söylüyor bu hergele, der, Balıkesir Lisesinden belge aldı. Ben biliyorum. Sonra da iki sene da iki sene Üniversiteye gidiyorum diye babasını dolandırdı. Niyazi zaten kimseyi çekemez benim arkamdan da «Neresi yakışıklı bu kerestenin» dediğini kulaklarım duymuşumdur. Ama üç arkadaş birbirimizi severiz.

Geçenlerde bizim Osman, tombul, beyaz, eskilerin deyimiyle palûze gibi bir kız düşürmüş. Yani âyarlamış. Nasıl söylerler: Kafese koymuş işte! «Aman Allahım bana bu günleri de gösterecek miydin?» diyerekten bir solukta Niyazilerin dükkâna koşmuş:

— Amna Niyazi acele bana bir onbeş lira zula et. Bir kızla mercimeği fırına verdik. Gezmeye götürceğim, param yok. Akşam filimleri sana anlatırım, demiş.

Sağlam Niyazi bu. Adama günahını vermek istemez. Hele Gömük böyle işler çevirsin kendisi dükkân da pineklesin. Sonra da ona borç

versin işini kolaylaştırsın, yapacağı iş değildir.

Yalvarma yakarma para etmeyip de Osman çaresiz kalınca «Allah belânı versin» deyip ayrılmış, gidip bir başka yerden bulmuş parayı ama dönünce de kızı bıraktığı yerde bulabilene aşkolsun.

Olaydan üç gün sonra Osman'ı gördüm:

— Ah! Ulan, dedi, alacağı olsun.. Ben bunun acısını komam ona. Sonra da omuzuma vurdu:

— Seninle bir iş çevireceğiz...

Akşam Niyazi'yi mağazalarından aldık. Yarım saat kadar gezdik. Osman yolda bir bayiden beş liralık Milli Piyango bileti aldı. Koydu cebine. Az sonra ayrıldı.

Milli Piyangonun çekildiği gün plân gereğince Osmanla öğleden sonra buluştuk. Bir kahveye oturup yapacaklarımızı tekrar iyice tasarladık. Osman saat 16 ya doğru bir gazeteci arkadaşını aldı. O gün geçiken ve Milli Piyangonun kazanan numaralarını akşamdan veren bir gazetenin matbaasına gittik. Eline beş lira sıkıştırıp makinacıyı daha önceden razı etmişler. Baskı işi bitir bitmez 500.000 lira kazanan numara kalıptan kazandı. Kazanmış kalıpla beş-altı gazete basıldı. Osman'ın biletinin numarası dizilerek gazetede boş kalan yere prova tezgâhında güzelce çekildi. Osman, 500.000 lira kazandığını gösteren gazeteyi eline alınca hain hain güldü. Plânın birinci kısmı tamamı.

Ben düzeltilmiş gazeteden bir tane alıp dolmuşla doğru Niyazilerin dükkâna gittim. Yüzümde tutkalla yapıştırılmış bir sevinç ifadesi:

— Aman Sağlam, dedim, sorma

Osman'a 500.000 lira çıktı Milli Piyangodan. Dörtte bir bilet 125.000 lira alacak.

Sağlam çarpılmışa döndü. Pek de belli etmeden, pek de inanmak istemeden tekrarladı:

— Nasıl? Osman'a 500.000 lira mı çıktı Milli Piyangodan?

— Evet, dedim, evet!.. Sorma, deliye döndü oğlan. Beşiktaş'taki teyzesine haberi vermeye koştu. Ordan buraya gelecek. Bu akşam şerefine kafaları bulacağız!

Niyazi buna sevinmişti biraz. Gene tekrarladı.

— Nasıl, dedi, şerefine ısmarlıyor öyle mi?

— Tabii ya!..

Sarılıp Niyazi'yi öptüm. Bu kısım da oldu.

Aradan beş dakika geçmeden Osman damladı. Onun elinde gazete bayrak gibi sallıyor. Gören çıldırmış zannedecek. Hakikaten para çıksa biletine bu kadar sevinmez it. Kıyak rol kesiyordu. Acele dükkânı kapatıp çıktık. Ver elini Boğaz..

Oturduk bir lüks gazinoya içkiler, mezeler, yemekler... Neşemizden, hele Gömükle benim neşemden yer yerinden oynuyor. Sağlam Niyazi biraz şaşkın fakat gene de keyifliydi. İçtikçe gözleri daha bir çakmak çakmak oluyor. Daha bir tuhaf tuhaf kayıyordu. Osman, durup durup Niyazinin alnına ters tarafından bir tokat patlatıyordu:

— Bu akşam sabahlıyacağız!. Annadın mı arkadaşım? Yok bu akşam uyumak..

Ben kaldırıyordum kadehi:

— Yok arkadaşım uyumak!

Niyazi ağzını yaya yaya gülüyordu.

— Ülen etmeyin yarın mağazayı kim açacak?

Osman, yapmacık yapmacık çıkışıyordu Sağlama:

— Açma ulan dükkânı yarın inek! Yarının hesabı benden. Bar kapatır gibi dükkân kapatıyorum. Var mı bir diyeceğin? Geçmiş te-nekeli kaç para senin dükkânın bir günlük kârı?

Tekrar kaldırıyorduk kadehleri:

— Yaşsa!..

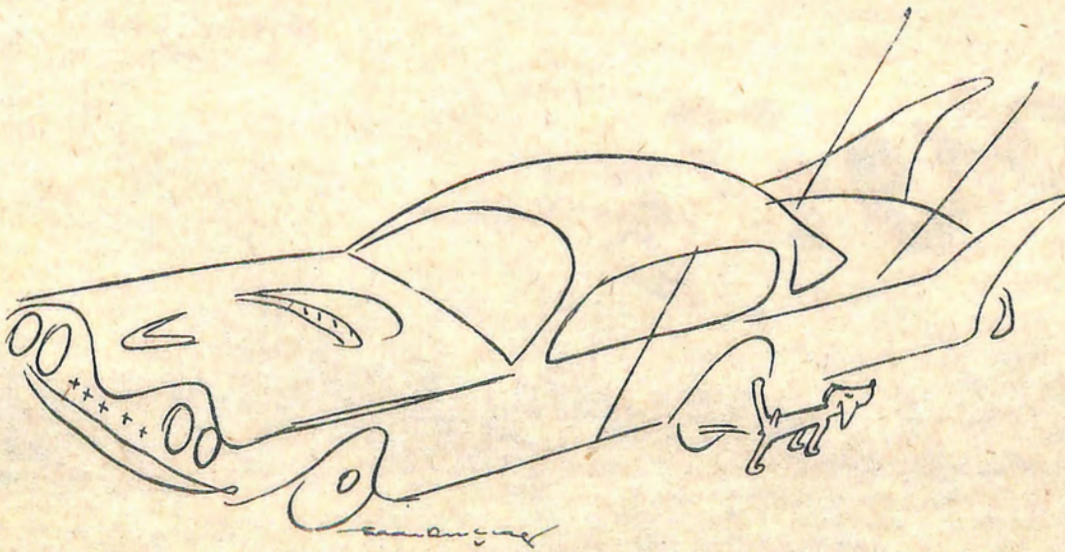
— Dükkânın şerefine!..

Osman, yine plân gereğince bir ara durgunlaşmış görünmeye, elini Niyazinin omzuna koyup ağlamaklı ağlamaklı konuşmaya başladı:

— Bak Niyazi.. biz üç arkadaşız hayatta. Sen, ben, Ustura.. Niyazi, namusum hakkı için olsun içime sinmiyor arkadaş. 125.000 lira alacağım yarın sabah... 125.000 Niyazi büyük büyük gözlerle yutkunuyordu. Osman bir kadeh daha doldurup yuvarladı:

— Usturanın hali belli. Sen çalışıyorsun. 125.000 ulan bu. Benim sülâleme yeter. Hayatta en sevdiğim arkadaş sizsiniz Niyazi. Bir sen bir Ustura..

Bakıyorum Gömük benden iyi traş yapıyor. Neredeyse ağlıyacak:

Gidişat!

PEMBE

Sermet Muhtar Alus

MAŞLAHLI

HANIM

— 39 —

Çehresi değirmiliğini kaybetmiş de dört köşeleşmiş; gözleri evinden uğramış da kaçanağına dönmüş; dili, sanki ağzının içinde büyümüş, avurdundan avurduna çarpıyor; nefesi, keskin keskin kokuyor...

Adamakıllı sarhoş.

Karşısında duruyorum amma her tarafımı bir titremedir almıştı; dokunsalar düşecektim.

Vakıa selâmlık cihetini, komşu bahçenin set tarafını ağaçlar kapıyor, fakat köşkün üst katiyle tavan arası, tabak gibi karşımda.

İster misin Tayfur'un da gözüne ilişsin, lâyiğini bulmuş diye alay et-sin...

Molla beyin elinden yakayı sıyrıncaya kadar, akla kararı seçtik. Allahahtan olacak, bir harem ağasının sesi imdada yetişti.

— Molla bey! Molla bey! diye paralanıyor.

Molla bey, yine kulak vermiyecekti; fakat (Molla bey, kuşağa bekliyorlar!) sözünü duyar duymaz, karnını hoplata hoplata köşke seğirtti.

Bu kuşak bağlama faslı, oldukça komik olacağından, biz de içeri koştuk.

Taş merdivenden girilen antrede, kalabalıktan adım atabilmenin imkânı yok...

Kanarya, boyuna kolumu çekip, hep kabahati bana yükletiyor.

— İşi savsaklamasaydın, Hüsrev paşalardan nişanı getirir, göğsüne takardım. Ali paşanın kızı, yahut Veli paşanın geliniyiz diye bir yalan kıvrıp şu soygun kadınlara yol açtırdık; izzetle, saltanatla içeri girdik! diyor.

Sağ taraftaki odaların birine doğru bir koşuşma oldu. Kalabalığı ite kaka, güçbelâ sofaya girebildik.

Bir adım ilerlemek ne mümkün. Hele, koşuştukları odanın kapısı mahşer.

Kısmetinde olanın kaşığında çıkar demezler mi? Zahir, bizim de nasibimizde varmış.

Soygun hanımlardan biri, (Kanaryacığım!) diye seslendi.

Ayşe hanımın, Dilaviz hanım dediği bu hatun, önümüze düştü. (Mehmet paşanın hanımefendiler buyuruyorlar, savulun!) diyerek bizi oda kapısına kadar götürdü.

Başımı şöyle bir uzattım... Bir daha bakamadım.

Kahkaha damarlarım bir defa a-yaklandı mı, artık öldürseler kendimi tutamam.

Mendili ağzıma kapatmış, dişle-rimle sıkıyorum, yine gülmemi zaptedemiyorum.

Bereket versin, kimsenin kimse-den haberi yok. Herkesin gözü o-danın ortasındaki komedyada.

Molla beyle kerimesi, yere diz çökmüşler, sanki tos vuruşacaklar-mış gibi kafa kafaya vermişler. Ge-lin hanım, babasının ayaklarına kapanmış; o, sarık bir tarafta, ya-ka bir tarafta, kan ter içinde, mâ-ni olmağa çalışıyor.

Etraftan: (Molla bey, velinime-tisin, bırak öpsün!) sesleri... (Ye-ter, kâfi!...) sayhaları. (Adamca-ğızın beynine kan çıkıyor, fenalaşı-yor!) feryatları.

Köşede, koca sarıklı, ak sakallı bir tirit, kaşlarını çatıp iki gözle-rini kapamış, boyuna dudaklarını oynatıyor. (Molla beyin pederi, o meşhur kazasker efendi imiş).

Ayakta, kır bıyıklı, çiçek bozuğu bir bey, fıldır fıldır, etraftaki ha-nımlara bakıyor. (Bu da gelinin dayısı imiş).

Ben, dünyayı görececek halde de-ğildim. Ayşe hanımın omuzuna kendimi bırakmış, katılıyorum.

Gelin hanıma, bir iki kere tesa-düf etmiş fakat dikkatli bakma-mıştım.

Aman Yarabbi, ne maymun, ne maskara, ne acınacak şeymiş!...

Sanki babasının burnundan düş-müş...

Desdeğirmi bir surat, yusuvar-lak bir vücut, altı karış bir boy...

Kantocu Küçük Amelyayı, on altı, on yedi yaşına indiriniz, on kat çirkinleştiriniz, Topaç Mollanın ke-rimesi olup çıksın.

Nihayet, altın kemer, Molla be-yin eliyle, kızının beline takıldı.

Kösedeki büyük peder, gözlerini araladı. Sivrisinek gibi bir vizilti.

Ellerinin kalkışından ve herkesin (âmin) deyişinden dua ettiği an-la-şılıyordu.

Arkadan Molla bey, başladı nut-ka:

— Hanife, kızım sana söylüyorum Hanife, kulaklarını kabarttın mı? Bu ağzımdan çıkacaklara, bir bir balmumu yapıştırıcaksın ha!.. Yok-sa karışmam, bu hanımların hep-si şahit olsun, seninle külâhları de-ğişiriz. Başındaki guğuruğu kap-tım mı, sarığı kafana geçiririm....

Balmumunu eline alıp hazırladın ya, şimdi kulak kesil: Beyine itaat edeceksin.... Ne duruyorsun be? Ya-pıştır balmumunu, üstüne bas!..

Kayınpederin paşa hazretlerine, kayınvaliden hanım ablamıza, pardon, kayınvaliden hanım hemşiremize de körükörüne itaat isterim.... Ya-pıştır iki balmumu daha, tutmu-yorsa hohluyarak ısıt, parmağınla ez haspa... Görümacece, ortamece ha-

nıma, teyze hanıma itaat. Bas üç balmumu daha... Hülâsa, beyinin so-yuna sopuna, takım taklavatına itaat. Aka kara derleerse kara, ka-raya ak derleerse ak diyeceksin... Anan da, ninen de, bu baba nasi-hatını tuttular, yan gelip rahat et-tiler... Neredesin hanım, kızına ka-fa sallasana... Gördün mü köftehor, valan mı söylüyormuşum?.. Artık baba evinden seni sattık. Bu dev-lethanenin bir direğisin, Tayfur bey oğlumuzun malısın. Lâteşbih, da-madımın doru beygiri, yularını ko-parıp ahırından kaçsa da bizim bahçeye girse, nasıl kırbacı basarak dehlersen, senin de başına gele-cek odur, katalaviz?.. Bu ölümlü dünyada, güle eğlene, bir yastıkta kocayınız; boy beraber evlâtlar ye-tiştiriniz... Böyle kibar, yakışıklı, tığ gibi kocayı rüyada görsen inan-mazdın amma, meşhur meseldir, ana talihi, kız talihi derler. Anan gibi senin de yıldızın...

Artık kendimi tutamıyarak, kah-kahayı koyuvereceğim esnada, anı bir şaşırtı, arkasından, paldır kül-dür bir şamata.

Kösedeki Kazasker efendi, geli-nin başından para serpmişmiş.

Ne kadar ayak takımı varsa, saç saça, baş başa, birbirine giriyor...

Molla bey kıçüstü oturmuş, (a-man eziliyorum!) diye bağırıyor, ço-luk çocuk avaz avaz haykırıyor.

Agavni para toplamak için, etek-lelerini havalyarak kendini atınca, tam Molla beyin kucağına düşme-sin mi?

Bir saniye daha dursam, çingir çingir kahkahayı koparacaktım.

Kanaryanın malûm plânından başka çare yoktu.

(Boş böğrüm çarptılar, gözümü kararıyor, bayılıyorum!) iyerek kendimi dışarı attım. Sofadaki san-dalyelerden birinin üzerine yıkıl-mış, hâlâ gülüyordum.

★

Mabeyn takımlarından, büyük a-ilelerden gelen gelene. Daha kol-tuk merasiminden ses sada yok. Benim de aklım, fikrim koltukta; Tayfurun bu maskara gelinle kol-tuktaki halini görüp kahkahayı at-makta.

Kulaktan kulağa fısıltılar yayılı-yor.

Kimi, Haznedar ustanın beklen-diğini fısılıyor. Kimi, Yıldız kuman-danı hanımefendinin teşrif etme-diğini söylüyor. Kimi, Kaptan pa-şanın kerimesinin, Şehremininin validesinin, Başkâtıp paşaların, el-âm buyurmadıklarını sebep gös-tü-yor.

(Devamı var)

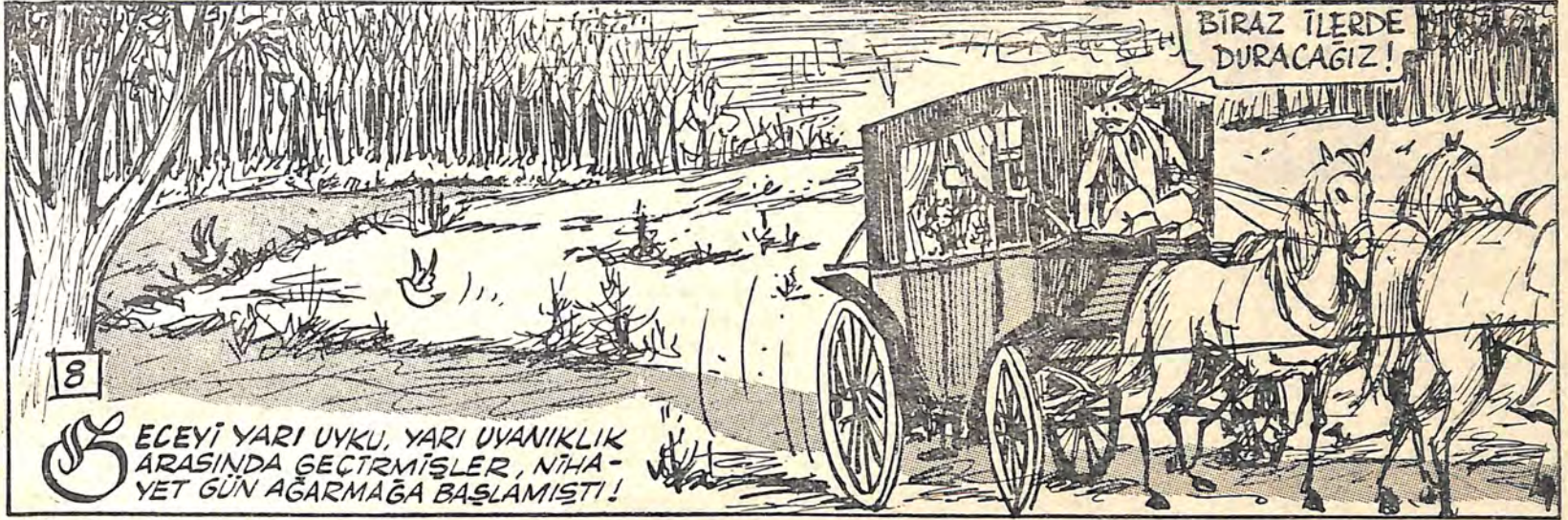

— Yok şekerim, ceryan kesilmedi, bizimki gece maçı-nı dinliyor!

bir çalgıcının seyahati

izen:

BÜLENT
SEREN

BİRAZ İLERDE
DURACAGIZ!

8

ECEYİ YARI UYKU, YARI UYANIKLIK
ARASINDA GEÇTİRİMLER, NİHA-
YET GÜN AĞARMAĞA BAŞLAMISTI!

NE GÜZEL YERLER
VARMİŞ ŞU DÜNYADA?

KARNİNİZ ACIKTI
MI MÖSYÖ...
ALFRED MÜLLER?

EYET
MATMAZEL

MORİNO SOFRAYI HAZIRLIYOR
ŞİMDİ BİRLİKTE YERİZ ...

ÜÜF... MORİNO-
NUN GETİRDİĞİ
SEPETTEN NELER
ÇIKIYOR: BALIK,
YUMURTA, SÖĞÜS,
PEYNİR, EKMEK... NE-
LER DE NELER!
BEN BUNLARA MAH-
ÇUP MU OLACAĞIM?!

HAH, HAH, HAAA...
O NE MÖSYÖ
ALFRED?..

KÖYDEN ALDIĞIM
YİYECEK MADAM!
BENİ BÜTÜN BÜTÜN
SEFİL Mİ SANDINIZ?

NE MÜNASEBET MÖSYÖ ALFRED MÜL-
LER... MADAM RİYOTO SİZİNLE SAKA-
LAŞMAKTAN HOŞLANDIĞI İÇİN
ÖYLE SÖYLÜYÖR...

ELBETTE MÖSYÖ ALFRED!
HAREKETLERİNİZ ÇOK HO-
ŞUMA GİDİYOR DA ONDAN!
HELE TORBANIZI ACIN
BAKALIM, NELER VAR?

SUCUK... EKMEK...
MEYVA KURUSU...

DEVAMI VAR

— 21 —

Genç Kız

Yazan:
RONA JAFFE
Çeviren:
GÖNÜL SUVEREN

Genç kıza sabahın sekizinde o kadar süslenmek, boncuk filân takıp parfüm sürmek biraz garip geldi Parti elbiselerinin çoğunu Fabian için fazla süslü bulduğundan hayretten sonra yemeğe çıktığı zaman giydiği basit, siyah fakat pahalı bir elbisede karar kıldı. Yorgani çenesine kadar çekmiş olan Gregg tek gözünü aralamış onu seyrediyordu.

«— Güzel güzel eğlen,» dedi. «Benim için de sarhoş ol.»

Caroline, «Ben kendim için ayık kalmaya çalışacağım,» diye cevap verdi. Maamafih biraz içtiği takdirde daha iyi olacağını da düşünmüyordu.

Dokuzu çeyrek geçe büroya gittiği zaman April masasına oturmuş onu bekliyordu. Genç kız kahkahalarla gülerken, «Benimle etrafta dolaş da moda meşherini bir seyrete,» dedi.

April dar, şık bej bir elbise giymiş, aynı renkteki Kaşmir mantosunu da Caroline'in portmantosuna asmıştı. Genç kız daha yazın borcunu ödemedi, hesap açıtırıp kışlık elbiseler almıştı. Bej rengi onun altın saçlarına da çok yakışmıştı, April o gün hakikaten harikulâde güzeldi. Caroline bir sene önce ofise karmakarışık, up uzun saçları ve parlak mavi tayyörüyle gelen kıızı düşündü. Karşısındaki aynı April miydi? İnanılacak gibi değildi bu.

April, Caroline'in elinden tutarak çekti. «Gel, bunu kaçırmamalısın.»

Sırtına son derecede dar lame bir elbise giymiş olan Brenda, masasının başındaydı. Elbisesinin, tam oturduğu yerde bir de kocaman fiyongu vardı. Ayağına bronz rengi deriden çivi topuklu ayakkabılar giymiş, boynuna da sıra sıra renkli boncuklar takmıştı. Kâğıt bardaktan sabah kahvesini içiyordu, dirseğinin dibinde de bir sürtü mektup vardı. Hoş o gün kimse fazla çalışmıyacaktı ya, o da başka...

Caroline, «Gece fazla yorulan bir bar artisti,» diye mırıldandı.

April gülmek için kendini güç tutarak yine fısıltıyla sordu. «Sabahleyin metroya bu elbiseyle mi bindi acaba?»

Caroline, «Her ne hal ise,» dedi. «Kocasına ona hayran ya, sen ona bak.»

Mary Agnes onlara elini salladı. O da sırtına tavşan tüyünden dokunmuş cam göbeği bir elbise giy-

mişti. Elbisenin beyaz Ankara yününden bir de kocaman yakası vardı. Yine sıksa ve dümdüz göğüslüydü, o elbisesiyle de on altı yaşında kadar durmaktaydı.

Mary Agnes, «Ayol,» dedi. «Siz ikiniz Noel partisi için giyinmiyecek misiniz?»

Caroline, «Giyimliyiz ya,» diye cevap verdi.

Mary Agnes bir an hayretle onlara baktıktan sonra omuzunu silketti.

Diğer kızlar daha muhafazakâr davranmış, tafta veya kadife eteklikler, boncuk işlemeli blüzar giymişlerdi.

Caroline, «Miss Farrow nerede?» diye sordu. «O soğuk kadın olmadığı zaman burada sıcaktan bunalıyorum.»

Mary Agnes cevap verdi. «Parti olduğu gün o büroya gelmez. Partiyi sadece zaman kaybı addeder. O günü kendi kendine izin verip, evinde kalır.»

April, «Aman isabet,» dedi. «Ben de rahat bir nefes alayım. Maamafih bana haber vermesi de lâzımdı. «Gregg oradan ayrıldıktan beri, Miss Farrow'un kâtibeliğini April yapıyordu. Tabii yerine devamlı bir sekreter bulununcaya kadar... Maamafih Noel zamanı Miss Farrow'un yanında çalışmak o kadar fena

değildi. Zira April zamanını, elinde kadının verdiği liste mağazalarda geçirmekteydi. Bu listede kimler için hediye yoktu ki... Listede erkekler için de son derecede pahalı hediyeler vardı. Miss Farrow April'e hediyeleri sahiplerine verebilmesi için büroya getirmesini söylemişti. Genç kız bunların kadının akrabaları için alınmadığından emindi. April ile Caroline hiç kimsenin bir erkeğe ipek bir rob dö şamr ve ev için kadife bir ceket almayacağına kani idiler. O halde Miss Farrow'un hayatında bir değil iki erkek vardı.

Caroline, «Mr. Bossart'ın bir rakibi olmalı,» dedi.

April neşceyle gülüyordu. «Hediyelerden biri onun mu dersin?»

«— Bossart'la sevişiyorlarsa, kadın ona Noel'de de hediye verir tabii. Ve muhakkak ki bunun karşılığını da bekler. Ben Miss Farrow'un ne olduğunu bilirim.»

«— Yâni o aşık olamaz mı?»

«— Belki Mr. Bossart'ı hakikaten seviyordur. Adam yaşlıca ama çok yakışıklı.»

April derin derin içini çekti. «Belki de diğerini seviyordur. Mr. Bossart'ın rakibini.»

Odada April ve Mary Agnes'le etrafına bakınırken Caroline bu konuşmayı hatırlamıştı. «İnsan ah-lâksız olsa neler yapabilir,» diye düşünüyordu. «Ofiste hafif bir flört belki işe yarar ama büyük bir aşk macerası hakikaten tehlikeli olur. Miss Farrow'la Mr. Bos-

sart hakkındaki bütün dedikodulara rağmen Caroline hâlâ bir kızın ofis dedikodusu dolayısıyla değil de, bu rivayetlere rağmen işinde ilerliyebileceğine inanıyordu. Mr. Bossart evliydi, çocukları vardı. Bir rezaletle karışmayı katiyen istemezdi. Belki de herkesin dediği doğruduydu. Bossart, bütün yaptıklarına veya yapmadıklarına rağmen, Miss Farrow'u metresi olduğu için işinden atamıyordu. Caroline, «Her şeye rağmen belki de Mr. Bossart, Miss Farrow'un oradan sessiz sedasız ayrılmasını isterdi,» diye düşündü. «Muhakkak ki dedikodular artık onun kulağına kadar da gitti. Umum Müdür Muavini ama böyle şeylerden uzak değil.»

Caroline duyduğu diğer ofis dedikodularını da hatırlıyordu. Mr. Bossart her söyleneni zaptetmek için, masasının altına, gizli bir yere bir teyp yerleştirmişti. Fabian'da kimin müessesenin aleyhinde, kimin lehinde olduğunu öğrenmek için bütün telefonları dinlerdi. Odaları süpüren Norveçli kadın aslında Umum Müdürlerin casusuydu. Caroline bunların hiçbirinin doğru olmadığını kaniydi. Fakat... İnsan yüzde yüz nasıl emin olabilirdi?

Saat üç buçukta kızlar grup grup tuvalete gitmeğe, boyanıp, kokular sürünüp, heyecanlı heyecanlı konuşmaya başladılar. Reklam kısmından bir adam iş için Mr. Shalimar'ı görmeğe, o kata inmişti. Brenda'yı altın lame elbisesiyle görünce bir an olduğu yerde kalakaldı. Sonra sevinçle ona sarılarak öptü. Tabii bu manzara diğer kızların gülmelerine sebep oldu. Saat dört buçukta Hoover oteline gidilmeğe başlandı. O kalabalıkta taksit bulmak güç olduğu için, herkes grup grup ayrılmıştı.

Mike odasından çıkarak, Caroline'i buldu. «Benimle taksiyi paylaşır mısın?»

«— Aman çok memnun olurum. Yalnız April'i de almamız lâzım. Ona kendisiyle birlikte gideceğimi söylemiştim.»

Mike o kalabalıkta bir taksi buldu, Caroline ve April memnun memnun buna bindiler. Caroline, taksi kılığında bir araba çevirebilen, kalabalık ta garsonun nazarı dikkatini çeken erkeklerle hayran olurdu. Onlar haklarını talep edecek kadar cesurdular kendilerine hüürmetleri vardı. Genç kız Mike'la tanışıldanberi birçok gençte bu meziyetin olmadığını da farketmişti. Bir kısmı va fazla yaygaracı ve somurtkan oluyor, bir kısmı ise mahcubiyetten fazla sesini çıkaramıyordu.

Nişanlılar!

(Devamı var)

KOMİSER
OSMAN

TURHAN SELÇUK

DÜĞÜN
GEÇESİ
ESRARI

(21)

GELİN HANIM, KIVRAK BİR
ŞEKİLDE OYNADIĞI OYUNLA
DÜĞÜNDE HAZIR BULUNAN-
LARI MESTEDER...

BU KADAR GÜZEL
OYNAYAN KADINA İLK
DEFA RAST GELİYORUM.
ALLAH NAZARDAN SAK-
LAŞIN HAREKETLERİ,
GÖZ SÜZMELEİ DE
BİR ÄLEM. NİYAZİ BEY
TURN: GÖZÜNDEN
VURDU DUSEFER..

SELÂMLUKTA İSE
KARAGÖZ ÇOKTAN
BAŞLAMIS, BİTMİŞ, ISRARLI
ALKIŞLAR ÜZERİNE
İKİNCİ BİR OYUNA
GEÇİLMİŞTİ...

OF HAY HAK!..
NADANLAR EDER SOHBETİ NADANLA TE-
LEZZÜZ
DİVANELERİN HEMDEMİ
DİVANE GEREKTİR

AZİZİM, YOKTUR ÜSTÜNE ŞU KEL
HÜSNÜNÜN KARAGÖZDE. BU GECE
KEYFİ YERİNDE DOĞRUSU.

YAR BANA BİR
EĞLENCE
MEDEEET!.

GELİYORUM
KERATA
PATLAMA!

KOMİSER OSMAN-
NIN MUAYİNİ
FETTULLAH
İSE HAREMDEN
BAZI HABERLER
ALMIŞ, NAKLET-
MEK İÇİN
ŞEFİNİ ARI-
YORDU...

OSMAN ABİNİN
CANI SIKILALAK
BUNLARI DUYARSA..

FETTULLAH OSMANİ
BULDUGU ZAMAN
KARAGÖZ OYUNU
YARISINI BULMUŞ-
TU.. İMAM, KA-
DİN KILIĞINA Gİ-
REN KARAGÖZÜ
KARŞISINA ALMIŞ,
EVLENMEDEN ÖNCE,
DUASINI OKUMAK-
TAYDI...

HAREMDEN GELEN HABERLERE
GÖRE GELİN HANIM FEVKALÂDE
GÜZEL BİR KADINMIŞ; HERKESİ
KENDİNE HAYRAN ETMİŞ...

BİSSÜRURU, VESSÜRURU, VELMÜRURU, VELİBUR
PİLÂV ZERDE HAZIRLANMIŞ, GELİR KAŞIK SEDASI!..
GELİN HANIM GÜZEL AMMA KEMİŞ KOCA KAFASI!..
DUAMIZ YARIYA GELDİ, HALÂ KAHVELER EYLEMEDİ ZUHHUR!..
EL HAMAMI, VETASI, VETTARAK, AYAKLAR SİRİLSİPLAK!..

DEVAMI VAR

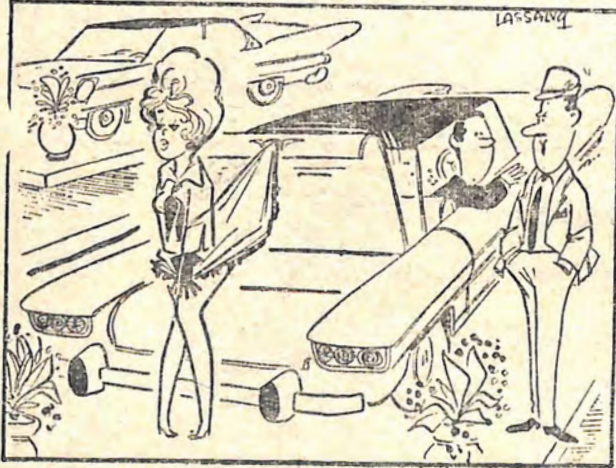
DÜNYA KARİKATÜRLERİ

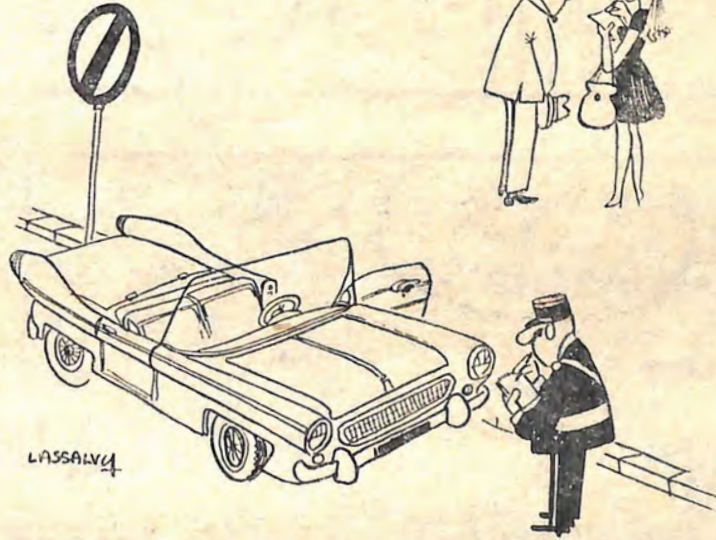
YAZISIZ

-ANLAT ŞEKERİM ANLAT, YAĞMUR DİNECEĞE BENZEMİYOR...

-GÖRÜYORSUNUZ YA, BU OTOMOBİLDE
HER DÜĞME BİR İŞE YARAR!

HERKES KENDİ DALGASINDA...

-BEN SÂKİN HAYATI SEVERİM:
KIŞIN GÜNEY KUTBUNDAYIM,
YAZIN KUZAY KUTBUNDA!

-HAYIR PEDRO, KOÇAM BUGÜNKÜ
İHTİLÂLE GELEMİYECEK! DAHA
BULAŞIKLARI BİTİREMEDİ...

-NE YAPARSIN, SERDE
FUTBOL MERAKI VAR!

Bir

Rüzgâr

Esti...

AK. 63

ŞİİRLER

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yusuf Ziya Ortaç, gençliğinde yazdığı bütün şiirleri sıkı bir süzgeçten geçirdikten sonra hepsini bir araya topladı.

Yusuf Ziya Ortaç, bu gençlik şiirlerine aruz vâznile yazdığı şiirleri de ekledi.

Yusuf Ziya Ortaç, bu kitaba, son aylarda yazdığı ve hiç bir yerde neşretmediği en yeni şiirlerini de koydu.

Yusuf Ziya Ortaç'ın "Binnaz," isimli üç perde-lik manzum piyesi de bu cildin içindedir

Pek yakında çıkıyor. Fıatı 5 lira. Siparişlerinizi şimdiden yapınız. Satış merkezi : Akbaba yayınevi - İstanbul

*En güzel Türkçenin en
güzel romanı :*

GÖÇ

Bu romanın birinci baskısı yir-
mi günde satılıp bitmiştir.

İkinci baskısı çıktı.

En iyi kâğıt, en temiz baskı

Fıatı 5 Lira

AK. 64

*Politika Edebiyatımızın
Şaheseri :*

Gün Doğmadan

Yusuf Ziya Ortaç, Akbaba'da
çıkmuş başyazılarının en güzel
lerini bu kitapta toplamıştır.

Fıatı 5 Lira

AK. 65

Bir Hayatın Romanı :

**İSMET
İNÖNÜ**

Yusuf Ziya Ortaç

4.

BASILIS

- ★ Birinci, ikinci, üçüncü baskı-
ları onbeşergün içinde tüke-
nen bu eser, kitap yayımında
satış rekorunu kırmıştır.
- ★ En büyük Devlet adamımız
İsmet İnönü'nün hayatı, ve-
sikalara sanat güzelliği veri-
lerek, bu kitapta bir roman
tatlılığı içinde anlatılmakta-
dır.

Fıatı 5 Lira

- ★ Umum satış merkezi :

Akbaba Yayınevi, Divanyo-
lu, Klodfarer caddesi, No.
8 - 10 — İstanbul.

AK. 66

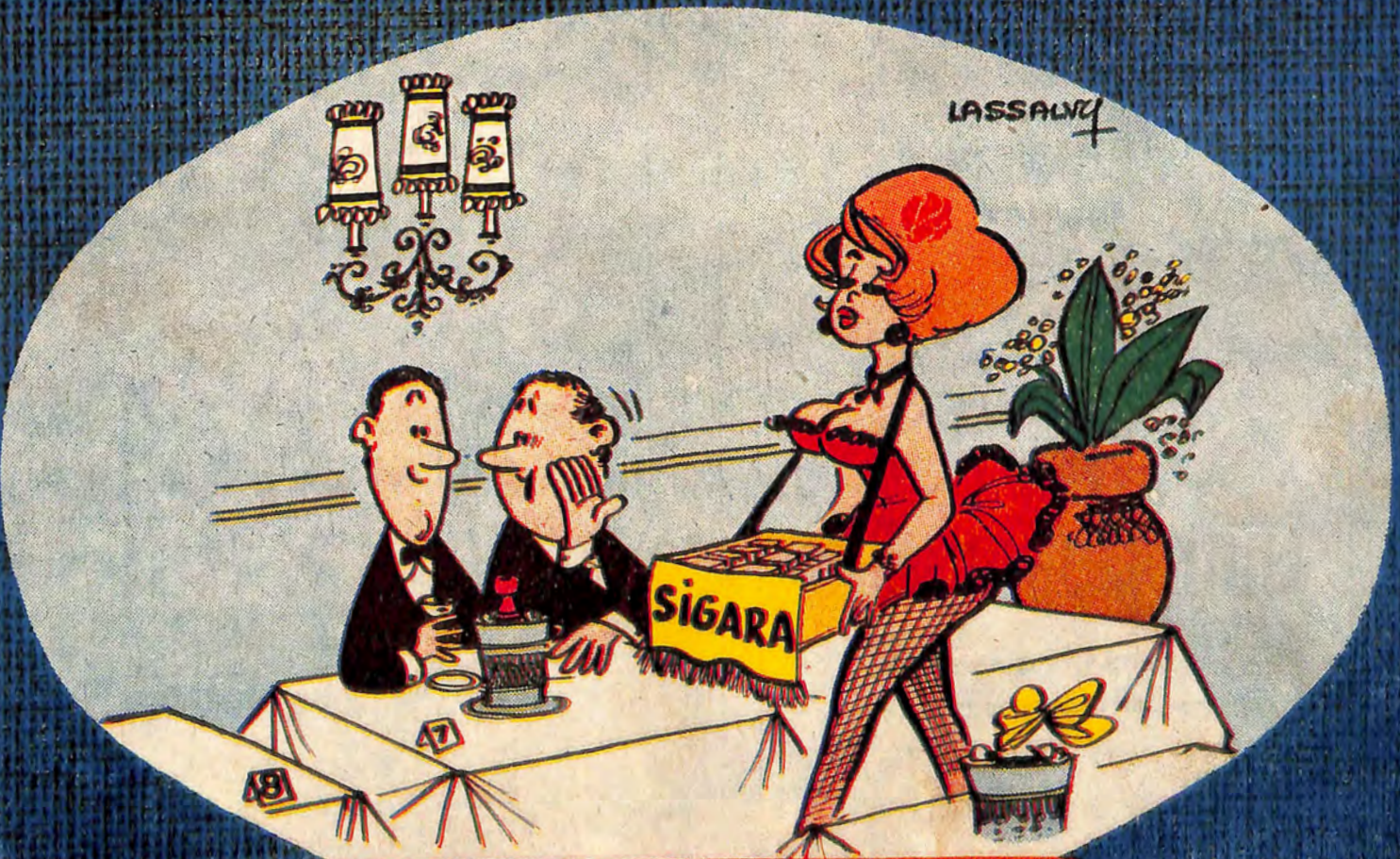
Akbaba

-BAY AVUKAT, BAYANIN KOÇASINI SERBEST BIRAKMAMIZ İÇİN YAPTIĞINIZ HEYECANLI SAVUNMA YETER...KADINCAĞIZ AĞLAMAKTAN HARAB OLDU!

-YAAA KARICIĞIM, HİZMETÇİ KIZA TAVANIN TOZLARINI ALMASI İÇİN YARDIM EDİYORDUM...

-EVET, SİĞARAYI BIRAKMIŞTİM, AMA TEKRAR BAŞLIYACAĞIM...